

2. El Consorci pot fer tot tipus d'operacions financeres i, en particular, concertar operacions actives i passives de crèdit i préstec sigui quina sigui la forma en què s'instrumentin, fins i tot mitjançant l'emissió d'obligacions, bons, pagarés o altres valors anàlegs.

Aquestes operacions financeres del Consorci tenen les característiques següents:

a) Correspon al Consell d'Administració contraure crèdit i emetre deute, concertant-ne o fixant-ne el termini, el tipus d'interès i altres característiques, així com establir la representació total o parcial del deute emès en obligacions, bons, pagarés o altres títols valors o documents que formalment el reconeixin o, en el que permetin les disposicions vigents, en anotacions en compte.

b) En el seu endeutament, el Consorci s'ha de subjectar als límits que estableix per a cada exercici la Llei de pressupostos generals de l'Estat. El límit esmentat té el caràcter de net i és efectiu al terme de l'exercici.

c) El deute instrumentat en valors negociables en borsa s'admet d'ofici a la negociació a les borses de valors.

d) Les obligacions patrimonials del Consorci tenen la garantia de l'Estat en els mateixos termes que les de la hisenda pública.

Disposició addicional única. *Adaptació de l'àmbit funcional del Consorci a l'evolució del mercat assegurador.*

Mitjançant un reial decret, es pot reduir l'àmbit funcional del Consorci segons l'evolució del mercat assegurador.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquest text refós es dicta a l'empara del que estableix l'article 149.1.6a de la Constitució.

Disposició final segona. *Potestat reglamentària.*

Correspon al Govern, a proposta del ministre d'Economia i Hisenda i del ministre d'Administracions Públiques, amb l'audiència prèvia de la Junta Consultiva d'Assegurances i Fons de Pensions, desplegar aquest Estatut legal en les matèries que s'atribueixen expressament a la potestat reglamentària, així com, en general, a totes aquelles susceptibles de desplegament reglamentari en què sigui necessari per a la seva execució correcta.

Correspon al ministre d'Economia i Hisenda, amb l'audiència prèvia de la Junta Consultiva d'Assegurances i Fons de Pensions, desplegar aquest Estatut legal en les matèries que específicament atribueix a la potestat reglamentària del ministre esmentat.

18911 REIAL DECRET LEGISLATIU 8/2004, de 29 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre responsabilitat civil i assegurança en la circulació de vehicles de motor. («BOE» 267, de 5-11-2004.)

Aquest Reial decret legislatiu té per objecte aprovar un text refós de la Llei sobre responsabilitat civil i assegurança en la circulació de vehicles de motor, que dóna compliment al mandat conferit al Govern per la disposició final primera de la Llei 34/2003, de 4 de novembre, de modificació i adaptació a la normativa comunitària de la legislació d'assegurances privades. Aquesta disposició final autoritza el Govern perquè, en el termini d'un any des de l'entrada en vigor de la Llei 34/2003, de 4 de novembre, elabori i aprovi un text refós de la Llei sobre responsabilitat civil i assegurança en la circulació de vehicles de motor, que substitueixi el que aprova el Decret 632/1968, de 21 de març, que inclogui les modificacions intro-

duïdes per lleis posteriors. La delegació inclou la facultat de regularitzar, aclarir i harmonitzar els textos legals que s'han de refondre.

El Decret 632/1968, de 21 de març, va aprovar el text refós de la Llei 122/1962, de 24 de desembre, sobre ús i circulació de vehicles de motor. Al llarg de la seva vigència aquest text refós ha estat objecte de diverses i profundes modificacions.

El Reial decret legislatiu 1301/1986, de 28 de juny, pel qual s'adapta el text refós de la Llei sobre ús i circulació de vehicles de motor a l'ordenament jurídic comunitari, que posteriorment va ser derogat per la Llei 30/1995, de 8 de novembre, d'ordenació i supervisió de les assegurances privades, va fer una nova redacció del títol I del text refós de la Llei sobre ús i circulació de vehicles de motor, aprovat pel Decret 632/1968, de 21 de març, amb la finalitat d'adequar-ne el contingut a la Directiva 72/166/CEE del Consell, de 24 d'abril de 1972, modificada per la Directiva 72/430/CEE del Consell, de 19 de desembre de 1972, i a la Directiva 84/5/CEE del Consell, de 30 de desembre de 1983, relatives a l'assegurament de la responsabilitat civil derivada de la circulació de vehicles automòbils i al control de l'obligació d'assegurar aquesta responsabilitat (primera i segona directives de l'assegurança d'automòbils).

La incorporació d'aquestes normes comunitàries exigia, d'una banda, l'adaptació de la cobertura de l'assegurança obligatòria d'automòbils a l'àmbit territorial dels estats membres, exigència que en part havia tingut lloc a partir de l'adhesió d'Espanya a les Comunitats Europees, i, d'una altra, la subscripció obligatòria d'una assegurança de responsabilitat civil que, en els termes i amb l'extensió que preveu la normativa comunitària, cobris tant els danys corporals com els materials. Igualment, els estats membres havien de constituir o reconèixer un organisme que tingués per missió reparar, almenys en els límits de l'assegurança obligatòria, els esmentats danys corporals o materials, en els casos que preveu la normativa comunitària, la qual cosa va obligar a revisar i ampliar les funcions del Consorci de Compensació d'Assegurances, entitat que al nostre país estava exercint la missió de l'organisme abans esmentat.

La Llei 21/1990, de 19 de desembre, per adaptar el dret espanyol a la Directiva 88/357/CEE, sobre llibertat de serveis en assegurances diferents de la de vida, i d'actualització de la legislació d'assegurances privades, va introduir petites modificacions en el títol II de la Llei sobre ús i circulació de vehicles de motor, que van afectar els articles 6, 12, 14, 16 i 17, i va derogar l'article 13.

La Llei 30/1995, de 8 de novembre, d'ordenació i supervisió de les assegurances privades, va incorporar al dret espanyol les normes incloses en una sèrie de directives comunitàries, entre aquestes, la Directiva 90/232/CEE del Consell, de 14 de maig de 1990, relativa a l'aproximació de les legislacions dels estats membres sobre l'assegurança de responsabilitat civil derivada de la circulació de vehicles automòbils (tercera Directiva de l'assegurança d'automòbils). Aquesta tercera Directiva ampliava el sistema obligatori de cobertura en una assegurança molt sensible socialment, atesa la importància creixent de la circulació de vehicles de motor, així com de les responsabilitats derivades dels accidents ocasionats amb la seva utilització. El règim de garanties inclòs en la norma comunitària suposava que, en l'àmbit dels danys en les persones, només els soferts pel conductor quedaven exclosos de la cobertura per l'assegurança obligatòria; que la prima única que se satisfà en totes les pòlisses de l'assegurança obligatòria cobreix, en tot el territori de l'Espai Econòmic Europeu, els límits legals d'aquell d'acord amb la legislació de l'Estat membre en què s'ocasiona el sinistre o, fins i tot, la de l'estacionament del vehicle, quan aquests límits siguin superiors; que en cap

cas es pot condicionar el pagament de la indemnització per l'assegurança obligatòria a la demostració que el responsable no la pot satisfer; i, finalment, que les persones implicades en l'accident puguin conèixer en el termini més breu possible l'entitat asseguradora que cobreix la responsabilitat civil del causant.

Tots aquests aspectes es van incorporar a través de la profunda modificació que la disposició addicional vuitena de la Llei 30/1995, de 8 de novembre, va portar a terme en el títol I de la Llei sobre ús i circulació de vehicles de motor, reorganitzant-lo íntegrament, de manera que respongués al conjunt de les tres directives que han estat adoptades en aquesta assegurança. A més, per aclarir-ne l'àmbit i ressaltar la importància dels canvis introduïts, en va modificar la denominació, que va passar a ser la de Llei sobre responsabilitat civil i assegurança en la circulació de vehicles de motor.

Ja fora del marc d'adaptació a la normativa comunitària, la disposició addicional vuitena de la Llei 30/1995, de 8 de novembre, va incorporar a la ja Llei sobre responsabilitat civil i assegurança en la circulació de vehicles de motor un annex amb el títol de «Sistema per a la valoració dels danys i perjudicis causats en les persones en accidents de circulació», que recull un sistema legal de delimitació quantitativa de l'import de les indemnitzacions exigibles com a conseqüència de la responsabilitat civil en què s'incorre amb motiu de la circulació de vehicles de motor. Aquest sistema indemnitzatori s'imposa en tot cas, amb independència que hi hagi assegurança o no i dels límits quantitius de l'assegurament obligatori, i s'articula a través d'un quadre d'importos fixats en funció dels diferents conceptes indemnitzables que, ateses les circumstàncies de cada cas concret i dins uns marges màxims i mínims, permeten individualitzar la indemnització derivada dels danys soferts per les persones en un accident de circulació. Per tant, constitueix una quantificació legal del «dany causat» a què es refereix l'article 1.902 del Codi civil, i de la responsabilitat civil a què fa referència l'article 116 del Codi penal.

Finalment, la disposició addicional vuitena de la Llei 30/1995, de 8 de novembre, va afegir a la Llei sobre responsabilitat civil i assegurança en la circulació de vehicles de motor una disposició addicional relativa a la mora de l'assegurador.

L'adopció de la Directiva 2000/26/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 16 de maig de 2000, relativa a l'aproximació de les legislacions dels estats membres sobre l'assegurança de responsabilitat civil derivada de la circulació de vehicles automòbils i per la qual es modifiquen les directives 73/239/CEE i 88/357/CEE del Consell (quarta Directiva sobre l'assegurança d'automòbils), va exigir la modificació d'una sèrie de normes legals, entre aquestes, novament la Llei sobre responsabilitat civil i assegurança en la circulació de vehicles de motor.

La Directiva té com a objectiu remoure les llacunes existents pel que fa a la liquidació de sinistres en els casos d'accidents de circulació ocorreguts en un Estat membre diferent del de residència del perjudicat, i són tres els mecanismes que preveu per complir la finalitat comentada: la figura del representant per a la tramitació i liquidació de sinistres al país de residència del perjudicat, la figura dels organismes d'informació i la figura dels organismes d'indemnització.

Aquesta modificació es va portar a terme mitjançant l'article 33 de la Llei 44/2002, de 22 de novembre, de mesures de reforma del sistema financer. El dit precepte va modificar l'article 8 de la Llei sobre responsabilitat civil i assegurança en la circulació de vehicles de motor i li va afegir un nou títol, el títol III, «Dels sinistres ocorreguts en un Estat diferent del de residència del perjudicat, en relació amb l'assegurament obligatori».

A més, l'article 11 de la Llei 44/2002, de 22 de novembre, va modificar la Llei sobre responsabilitat civil i asse-

gurança en la circulació de vehicles de motor, per recollir les noves funcions del Consorci de Compensació d'Assegurances com a liquidador d'entitats asseguradores, pel fet d'haver estat suprimida per l'article 10 la Comissió Liquidadora d'Entitats Asseguradores i passar les seves funcions, patrimoni i personal a ser assumits pel Consorci des de l'entrada en vigor.

Més recentment, la Llei 34/2003, de 4 de novembre, de modificació i adaptació a la normativa comunitària de la legislació d'assegurances privades, ha reformat la Llei sobre responsabilitat civil i assegurança en la circulació de vehicles de motor. Les modificacions introduïdes afecten l'article 3, per agilitar determinats aspectes del procediment per sancionar l'incompliment de l'obligació d'assegurar-se; l'article 8, per atorgar una garantia indemnitzatòria al perjudicat resident a Espanya amb independència de l'Estat d'estacionament habitual del vehicle que, circulant sense assegurança, causa l'accident; i la tercera i última modificació té per objecte modificar la taula VI del sistema per a la valoració dels danys i perjudicis causats en les persones en accidents de circulació que figura com a annex de la Llei sobre responsabilitat civil i assegurança en la circulació de vehicles de motor.

Junt amb les reformes abans esmentades, s'ha de considerar l'existència d'altres normes, amb incidència en el contingut de la Llei sobre responsabilitat civil i assegurança en la circulació de vehicles de motor. Així, la Llei 40/1998, de 9 de desembre, de l'impost sobre la renda de les persones físiques i altres normes tributàries, va afegir una disposició final, relativa a l'habilitació reglamentària.

La Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil, va declarar derogats els articles 17 i 18 i va modificar la disposició addicional.

La Llei 14/2000, de 29 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social, va modificar l'article 1.4, a fi de precisar que no es consideren fets de la circulació els derivats de la utilització del vehicle de motor com a instrument de la comissió de delictes dolosos contra les persones i els béns.

La Llei 62/2003, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social, va modificar l'article 3, relatiu a les conseqüències de l'incompliment de l'obligació d'assegurar-se.

El text refós també ha de recollir les conseqüències que, sobre l'aplicació dels factors de correcció sobre les indemnitzacions bàsiques per incapacitat temporal que recull la taula V del sistema per a la valoració dels danys i perjudicis causats en les persones en accidents de circulació, va suposar la Sentència del Tribunal Constitucional 181/2000, de 29 de juny, que va declarar-ne la inconstitucionalitat en els casos en què la causa determinant del dany que s'ha de reparar sigui la culpa rellevant i, si s'escau, judicialment declarada, imputable a l'agent causant del fet decisiu.

D'altra banda, atès el temps transcorregut des de l'aprovació del text refós de 1968, és necessari adequar les referències i el contingut de l'articulat a l'ordenament jurídic vigent actualment. És el cas de les referències al Codi penal aprovat per la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, a les modificacions de la Llei d'enjudiciament criminal, o a la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial, entre d'altres, tasca que es porta a terme en el text refós que ara s'aprova.

En virtut d'això, a proposta del ministre d'Economia i Hisenda i dels ministres de Justícia i de l'Interior, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 29 d'octubre de 2004,

DISPOSO:

Article únic. *Aprovació del text refós de la Llei sobre responsabilitat civil i assegurança en la circulació de vehicles de motor.*

S'aprova el text refós de la Llei sobre responsabilitat civil i assegurança en la circulació de vehicles de motor, que s'insereix a continuació.

Disposició addicional única. *Remissions normatives.*

Les referències normatives efectuades en altres disposicions al text refós de la Llei sobre responsabilitat civil i assegurança en la circulació de vehicles de motor, aprovat pel Decret 632/1968, de 21 de març, s'entenen efectuades als preceptes corresponents del text refós que s'aprova.

Disposició derogatòria única. *Normes derogades.*

Queden derogades totes les disposicions del mateix rang o inferior que s'oposin al que estableix el text refós de la Llei sobre responsabilitat civil i assegurança en la circulació de vehicles de motor que s'aprova i, en particular, les disposicions següents:

a) El text refós de la Llei sobre responsabilitat civil i assegurança en la circulació de vehicles de motor, aprovat pel Decret 632/1968, de 21 de març.

b) La disposició addicional cinquena de la Llei 21/1990, de 19 de desembre, per adaptar el dret espanyol a la Directiva 88/357/CEE, sobre llibertat de serveis en assegurances diferents de la de vida, i d'actualització de la legislació d'assegurances privades.

c) La disposició addicional vuitena de la Llei 30/1995, de 8 de novembre, d'ordenació i supervisió de les assegurances privades.

d) La disposició addicional quinzena de la Llei 50/1998, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social.

e) La disposició final tretzena de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil.

f) L'article 71 de la Llei 14/2000, de 29 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social.

g) L'apartat segon de l'article 11 i l'article 33 de la Llei 44/2002, de 22 de novembre, de mesures de reforma del sistema financer.

h) L'article tercer de la Llei 34/2003, de 4 de novembre, de modificació i adaptació a la normativa comunitària de la legislació d'assegurances privades.

i) L'article 89 de la Llei 62/2003, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social.

Disposició final única. *Entrada en vigor.*

El present Reial decret legislatiu i el text refós que aprova entren en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 29 d'octubre de 2004.

JUAN CARLOS R.

La vicepresidenta primera del Govern
i ministra de la Presidència,

MARÍA TERESA FERNÁNDEZ DE LA VEGA SANZ

TEXT REFÓS DE LA LLEI SOBRE RESPONSABILITAT CIVIL I ASSEGURANÇA EN LA CIRCULACIÓ DE VEHICLES DE MOTOR

Índex

Títol I. Ordenació civil.

Capítol I. Disposicions generals.

Article 1. De la responsabilitat civil.

Capítol II. De l'assegurament obligatori.

Secció 1a Del deure de subscripció de l'assegurament obligatòria.

Article 2. De l'obligació d'assegurar-se.

Article 3. Incompliment de l'obligació d'assegurar-se.

Secció 2a Àmbit de l'assegurament obligatori.

Article 4. Àmbit territorial i límits quantitius.

Article 5. Àmbit material i exclusions.

Article 6. Inoposabilitat per part de l'assegurador.

Capítol III. Satisfacció de la indemnització en l'àmbit de l'assegurament obligatòria.

Article 7. Obligacions de l'assegurador.

Article 8. Declaració amistosa d'accident.

Article 9. Mora de l'assegurador.

Article 10. Facultat de repetició.

Article 11. Funcions del Consorci de Compensació d'Assegurances.

Títol II. Ordenament processal civil.

Capítol únic. De les diligències preparatòries i l'exercici judicial de l'acció executiva.

Article 12. Procediment.

Article 13. Diligències en el procés penal preparatòries de l'execució.

Article 14. Diligències preparatòries en via civil.

Article 15. Reclamació a l'assegurador.

Article 16. Obligació de pagament.

Article 17. Títols executius.

Article 18. Límit quantitatiu.

Article 19. Despeses de la taxació pericial.

Títol III. Dels sinistres ocorreguts en un Estat diferent del de residència del perjudicat, en relació amb l'assegurament obligatori.

Capítol I. Àmbit d'aplicació.

Article 20. Àmbit d'aplicació.

Capítol II. Representant encarregat de la tramitació i liquidació al país de residència del perjudicat dels sinistres ocorreguts en un Estat diferent del de residència d'aquest últim.

Article 21. Elecció, poders i funcions del representant per a la tramitació i liquidació de sinistres designat per les entitats asseguradores autoritzades a Espanya a cadascun dels estats membres de l'Espai Econòmic Europeu.

Article 22. Procediment de reclamació dels perjudicats no residents a Espanya davant les entitats asseguradores autoritzades a Espanya o els representants per a la tramitació i liquidació de sinistres designats per aquestes a la resta dels estats de l'Espai Econòmic Europeu.

Article 23. Procediment de reclamació del perjudicat amb residència a Espanya davant les entitats asseguradores autoritzades en un altre Estat membre de l'Espai Econòmic Europeu o davant els representants per a la tramitació i liquidació de sinistres designats per aquestes a Espanya.

Capítol III. Organisme d'informació.

Article 24. Designació i funcions de l'organisme d'informació.

Article 25. Obtenció d'informació del Consorci de Compensació d'Assegurances.

Capítol IV. Organisme d'indemnització.

Article 26. Designació.

Article 27. Reclamacions davant Ofesauto en la seva condició d'organisme d'indemnització espanyol.

Article 28. Dret de repetició entre organismes d'indemnització, subrogació i reembossament.

Article 29. No-identificació del vehicle o de l'entitat asseguradora.

Capítol V. Col·laboració i acords entre organismes. Llei aplicable i jurisdicció competent.

Article 30. Col·laboració i acords entre organismes.

Article 31. Llei aplicable i jurisdicció competent.

Disposició transitòria única. Subsistència de les quanties indemnizatòries actualitzades de les taules I a V de l'annex «Sistema per a la valoració dels danys i perjudicis causats en les persones en accidents de circulació», de la Llei sobre responsabilitat civil i assegurança en la circulació de vehicles de motor, incorporat per la Llei 30/1995, de 8 de novembre.

Disposició final primera. Títol competencial.

Disposició final segona. Habilitació reglamentària.

Annex. Sistema per a la valoració dels danys i perjudicis causats en les persones en accidents de circulació.

TÍTOL I**Ordenació civil****CAPÍTOL I****Disposicions generals**

Article 1. *De la responsabilitat civil.*

1. El conductor de vehicles de motor, en virtut del risc creat per la conducció d'aquests, és responsable dels danys causats en les persones o en els béns amb motiu de la circulació.

En el cas de danys en les persones, només queda exonerat d'aquesta responsabilitat quan provi que els danys van ser ocasionats únicament per la conducta o la negligència del perjudicat o per força major estranya a la conducció o al funcionament del vehicle; no es consideren casos de força major els defectes del vehicle ni el trenca-ment o fallada d'alguna de les peces o mecanismes.

En el cas de danys en els béns, el conductor ha de respondre davant de tercers quan sigui responsable civilment segons el que estableixen els articles 1.902 i següents del Codi civil, articles 109 i següents del Codi penal, i segons el que disposa aquesta Llei.

Si hi concorren la negligència del conductor i la del perjudicat, s'ha de procedir a la moderació equitativa de la responsabilitat i al repartiment en la quantia de la indemnització, atesa la respectiva entitat de les culpes concurrents.

El propietari no conductor ha de respondre dels danys en les persones i en els béns ocasionats pel conductor quan hi estigui vinculat per alguna de les relacions que regulen els articles 1.903 del Codi civil i 120.5 del Codi penal. Aquesta responsabilitat cessa quan el propietari provi que va fer servir tota la diligència d'un bon pare de família per prevenir el dany.

2. Els danys i perjudicis causats en les persones, que comprenen el valor de la pèrdua soferta i el guany que hagin deixat d'obtenir, previstos, previsibles o que conegudament derivin del fet generador, inclosos els danys morals, es quantifiquen en tot cas d'acord amb els criteris i dins els límits d'indemnització que fixa l'annex d'aquesta Llei.

3. Les indemnitzacions pagades d'acord amb el que disposa l'apartat 2 tenen la consideració d'indemnitzacions en la quantia reconeguda legalment, als efectes de l'article 7.d) del text refós de la Llei de l'impost sobre la renda de les persones físiques, aprovat pel Reial decret legislatiu 3/2004, de 5 de març, mentre les aboni una entitat asseguradora com a conseqüència de la responsabilitat civil del seu assegurat.

4. S'han de definir per reglament els conceptes de vehicles de motor i fet de la circulació, als efectes d'aquesta Llei. En tot cas, no es consideren fets de la circulació els derivats de la utilització del vehicle de motor com a instrument de la comissió de delictes dolosos contra les persones i els béns.

CAPÍTOL II**De l'assegurament obligatori****SECCIÓ 1a DEL DEURE DE SUBSCRIPCIÓ DE L'ASSEGURANÇA OBLIGATÒRIA**

Article 2. *De l'obligació d'assegurar-se.*

1. Qualsevol propietari de vehicles de motor que tingui l'estacionament habitual a Espanya està obligat a subscriure un contracte d'assegurança per cada vehicle de què sigui titular, la qual, fins a la quantia dels límits de l'assegurament obligatori, cobreixi la responsabilitat civil a què es refereix l'article 1. No obstant això, el propietari queda rellevat de l'obligació quan l'assegurança sigui concertada per qualsevol persona que tingui interès en l'assegurament, la qual ha d'expressar el concepte en què contracta.

S'entén que el vehicle té l'estacionament habitual a Espanya:

- Quan té matrícula espanyola.
- Quan es tracti d'un tipus de vehicle per al qual no existeixi matrícula, però porti una placa d'assegurança o un signe distintiu anàleg a la matrícula i Espanya sigui l'Estat on s'ha expedit aquesta placa o signe.
- Quan es tracti d'un tipus de vehicle per al qual no existeixi matrícula, placa d'assegurança o signe distintiu i Espanya sigui l'Estat del domicili de l'usuari.

2. Per controlar el compliment efectiu de l'obligació a què es refereix l'apartat 1, les entitats asseguradores han de remetre al Ministeri d'Economia i Hisenda, a través del Consorci de Compensació d'Assegurances, la informació sobre els contractes d'assegurança que sigui necessària per exercir el control esmentat amb els requisits, en la forma i amb la periodicitat que es determini per reglament. El Ministeri d'Economia i Hisenda ha de col·laborar amb el Ministeri de l'Interior per a l'exercici adequat de les competències respectives en aquest àmbit.

Els qui, d'acord amb l'apartat 1, hagin subscrit el contracte d'assegurança n'han d'acreditar la vigència perquè les persones implicades en un accident de circulació puguin descobrir com més aviat millor les circumstàncies relatives al contracte i a l'entitat asseguradora, sense perjudici de les mesures administratives que s'adoptin amb aquesta finalitat. Tot això de la manera que es determini per reglament.

Les autoritats duaneres espanyoles són competents per comprovar l'existència i, si s'escau, exigir als vehicles estrangers de països no membres de l'Espai Econòmic Europeu que no estiguin adherits a l'Acord entre les oficines nacionals d'assegurances dels estats membres de l'Espai Econòmic i d'altres estats associats i que pretenguin accedir al territori nacional la subscripció d'una assegurança obligatòria que, almenys, compleixi les condicions i garanties que estableix la legislació espanyola. Si no, els hi han de denegar l'accés esmentat.

3. A més, la pòlissa en què es formalitzi el contracte d'assegurança de responsabilitat civil de subscripció obligatòria pot incloure, amb caràcter potestatiu, les cobertures que lliurement es pactin entre el prenedor i l'entitat asseguradora d'acord amb la legislació vigent.

4. En tot el que no preveuen expressament aquesta Llei i les normes reglamentàries de desplegament, el contracte d'assegurança de responsabilitat civil derivada de la circulació de vehicles de motor es regeix per la Llei 50/1980, de 8 d'octubre, de contracte d'assegurança.

Article 3. *Incompliment de l'obligació d'assegurar-se.*

1. L'incompliment de l'obligació d'assegurar-se determina:

a) La prohibició de circulació per territori nacional dels vehicles no assegurats.

b) El dipòsit del vehicle, amb càrrec al seu propietari, mentre no sigui concertada l'assegurança.

S'acorda el dipòsit del vehicle pel temps d'un mes, que en cas de reincidència és de tres mesos i en el cas de trencament del dipòsit és d'un any, i, al final del dipòsit, s'ha de demostrar que es disposa de l'assegurança corresponent. Les despeses que s'originin com a conseqüència del dipòsit del vehicle són per compte del propietari, que les ha d'abonar o n'ha de garantir el pagament com a requisit previ a la devolució del vehicle.

Qualsevol agent de l'autoritat que en l'exercici de les seves funcions requereixi la presentació del document acreditatiu de l'existència de l'assegurança i no li sigui exhibit ha de formular la denúncia corresponent a l'autoritat competent, la qual ha d'ordenar l'immediat precintament i dipòsit del vehicle si en el termini de cinc dies no es justifica davant seu l'existència de l'assegurança.

En tot cas, la no-presentació, a requeriment dels agents, de la documentació acreditativa de l'assegurança se sanciona amb 60 euros de multa.

c) Una sanció pecuniària de 601 a 3.005 euros de multa, graduada segons que el vehicle circuli o no, la categoria, el servei que presti, la gravetat del perjudici causat, si s'escau, la durada de la falta d'assegurament i la reiteració de la mateixa infracció.

2. Per sancionar la infracció són competents els delegats del Govern o les autoritats competents de les comunitats autònomes a les quals s'hagin transferit funcions en aquesta matèria, competents per raó del lloc en què es denunciï la infracció. A aquests efectes, les competències d'exercici de la potestat sancionadora atribuïdes als delegats del Govern es poden desconcentrar mitjançant una disposició dictada pel ministre de l'Interior.

3. El procediment sancionador és el que preveu el text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària, aprovat pel Reial decret legislatiu 339/1990, de 2 de març, de la manera que es determini per reglament, i l'instrueixen les prefectures de trànsit o les autoritats de les comunitats autònomes a les quals s'hagi transferit l'execució de funcions en aquesta matèria, competents per raó del lloc en el qual s'hagi comès el fet. En tot cas, les sancions de multa previstes es poden fer efectives abans que es dicti resolució de l'expedient sancionador amb una reducció del 30 per cent sobre la quantia corresponent que l'agent

hagi consignat en el butlletí de denúncia o, si no, l'instructor de l'expedient en la notificació posterior de la denúncia esmentada, i això sempre que s'acrediti mitjançant el rebut de prima la subscripció de l'assegurança de responsabilitat civil de l'automòbil abans de la data de la denúncia.

4. El Ministeri de l'Interior i les autoritats competents de les comunitats autònomes a les quals s'hagin transferit competències en matèria sancionadora han de lliurar al Consorci de Compensació d'Assegurances el 50 per cent de l'import de les sancions recaptades a l'efecte, per compensar part de les indemnitzacions satisfetes per aquest últim a les víctimes de la circulació en el compliment de les funcions que té atribuïdes legalment.

SECCIÓ 2a ÀMBIT DE L'ASSEGURAMENT OBLIGATORI

Article 4. *Àmbit territorial i límits quantitius.*

1. L'assegurança de subscripció obligatòria que preveu aquesta Llei garanteix la cobertura de la responsabilitat civil en vehicles terrestres automòbils amb estacionament habitual a Espanya, mitjançant el pagament d'una sola prima, en tot el territori de l'Espai Econòmic Europeu i dels estats adherits a l'Acord entre les oficines nacionals d'assegurances dels estats membres de l'Espai Econòmic i d'altres estats associats.

2. L'import màxim de la cobertura de l'assegurament obligatori ha d'incloure els límits que es determinin per reglament en els danys en les persones i en els béns. En els danys en les persones, l'import s'ha de fixar per víctima, i en els danys en els béns, s'ha de fixar per sinistre.

Per fixar la quantia de la indemnització amb càrrec a l'assegurança de subscripció obligatòria en els danys causats en les persones, l'import s'ha de determinar d'acord amb el que disposa l'apartat 2 de l'article 1. Si la quantia fixada d'aquesta manera és superior a l'import màxim de la cobertura de l'assegurament obligatori, s'ha de satisfer l'esmentat import màxim amb càrrec a l'assegurança obligatòria, i la resta, fins a l'import total de la indemnització, queda a càrrec de l'assegurança voluntària o del responsable del sinistre, segons escaigui.

3. Quan el sinistre sigui ocasionat en un Estat adherit a l'Acord entre les oficines nacionals d'assegurances dels estats membres de l'Espai Econòmic i d'altres estats associats, diferent d'Espanya, per un vehicle que tingui l'estacionament habitual a Espanya, s'han d'aplicar els límits de cobertura fixats per l'Estat membre en el qual tingui lloc el sinistre. No obstant això, si el sinistre es produeix en un Estat membre de l'Espai Econòmic Europeu, s'han d'aplicar els límits de cobertura que preveu l'apartat 2, sempre que aquests siguin superiors als establerts a l'Estat on s'hagi produït el sinistre.

Article 5. *Àmbit material i exclusions.*

1. La cobertura de l'assegurança de subscripció obligatòria no inclou els danys ocasionats a la persona del conductor del vehicle assegurat.

2. La cobertura de l'assegurança de subscripció obligatòria tampoc inclou els danys en els béns soferts pel vehicle assegurat, per les coses que s'hi transporten ni pels béns de què siguin titulars el prenedor, l'assegurat, el propietari o el conductor, així com els del cònjuge o els parents fins al tercer grau de consanguinitat o afinitat dels anteriors.

3. També queden exclosos de la cobertura dels danys personals i materials per l'assegurança de subscripció obligatòria els qui pateixen danys amb motiu de la circulació del vehicle causant, si ha estat robat. Als efectes d'aquesta Llei, s'entén per robatori la conducta tipificada d'aquesta manera en el Codi penal. En els casos de robatori és aplicable el que disposa l'article 11.1.c).

Article 6. *Inoposabilitat per part de l'assegurador.*

L'assegurador no pot oposar davant el perjudicat cap altra exclusió, pactada o no, de la cobertura diferent de les que recull l'article anterior.

En particular, no ho pot fer respecte de les clàusules contractuals que excloguin de la cobertura la utilització o conducció del vehicle designat en la pòlissa pels qui no tinguin permís de conduir, incompleixin les obligacions legals d'ordre tècnic relatives a l'estat de seguretat del vehicle o, fora dels casos de robatori, facin servir il·legítimament vehicles de motor aliens o no estiguin autoritzats expressament o tàcitament pel seu propietari.

CAPÍTOL III

Satisfacció de la indemnització en l'àmbit de l'assegurança obligatòria

Article 7. *Obligacions de l'assegurador.*

L'assegurador, dins l'àmbit de l'assegurament obligatori i amb càrrec a l'assegurança de subscripció obligatòria, ha de satisfer al perjudicat l'import dels danys soferts en la seva persona i en els seus béns. El perjudicat, o els seus hereus, tenen acció directa per exigir-lo. Només queda exonerat d'aquesta obligació si prova que el fet no dona lloc a l'exigència de responsabilitat civil de conformitat amb l'article 1.

L'acció directa per exigir a l'assegurador que satisfaci al perjudicat l'import dels danys soferts pel perjudicat en la seva persona i en els seus béns prescriu pel transcurs d'un any.

En tot cas, l'assegurador, fins al límit quantitatiu de l'assegurament obligatori, ha de fiançar les responsabilitats civils i abonar les pensions que l'autoritat judicial exigeixi als presumptes responsables assegurats, d'acord amb el que estableixen els articles 764 i 765 de la Llei d'enjudiciament criminal.

Article 8. *Declaració amistosa d'accident.*

Per agilitar les indemnitzacions en l'àmbit dels danys materials originats amb motiu de l'ús i la circulació de vehicles de motor, l'assegurador ha de facilitar exemplars de la denominada «declaració amistosa d'accident» que el conductor ha de fer servir per a la declaració dels sinistres en la seva asseguradora.

Article 9. *Mora de l'assegurador.*

Si l'assegurador incorre en mora en el compliment de la prestació en l'assegurança de responsabilitat civil per a la cobertura dels danys i perjudicis causats en les persones o en els béns amb motiu de la circulació, la indemnització de danys i perjudicis deguts per l'assegurador s'ha de regir pel que disposa l'article 20 de la Llei 50/1980, de 8 d'octubre, de contracte d'assegurança, amb les peculiaritats següents:

a) No s'han d'imposar interessos per mora quan les indemnitzacions siguin satisfetes o consignades davant el jutjat competent en primera instància per conèixer del procés que derivi del sinistre, dins els tres mesos següents a la seva producció. La consignació es pot fer en diners efectius, mitjançant un aval solidari de durada indefinida i pagador al primer requeriment emès per una entitat de crèdit o societat de garantia recíproca o per qualsevol altre mitjà que, segons el criteri del tribunal, garanteixi la disponibilitat immediata, si s'escau, de la quantitat consignada.

b) Quan els danys causats en les persones els hagin de patir durant més de tres mesos o no se'n pugui determi-

nar la valoració exacta als efectes de la consignació, el tribunal, vistes les circumstàncies del cas i els dictàmens i informes que li calguin, ha de resoldre sobre la suficiència o ampliació de la quantitat consignada per l'assegurador, atenent els criteris i dins els límits indemnitzatoris que fixa l'annex d'aquesta Llei. Contra la resolució judicial que s'emeti no s'hi pot interposar recurs.

c) Quan, després d'una sentència absolutòria o a una altra resolució judicial que, provisional o definitivament, exhaurixi un procés penal i en què s'hagi acordat que la suma consignada es retorni a l'assegurador o la consignació duta a terme d'una altra forma quedi sense efecte, s'iniciï un procés civil per raó de la indemnització deguda per l'assegurança, s'ha d'aplicar el que disposa l'article 20.4 de la Llei 50/1980, de 8 d'octubre, de contracte d'assegurança, llevat que es torni a consignar la indemnització dins els 10 dies següents a la notificació de l'inici del procés a la persona assegurada.

Article 10. *Facultat de repetició.*

Una vegada efectuat el pagament de la indemnització, l'assegurador pot repetir:

a) Contra el conductor, el propietari del vehicle causant i l'assegurat, si el dany causat és ocasionat per la conducta dolosa de qualsevol d'ells o per la conducció sota la influència de begudes alcohòliques o de drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicòtropes.

b) Contra el tercer responsable dels danys.

c) Contra el prenedor de l'assegurança o assegurat per causes previstes en la Llei 50/1980, de 8 d'octubre, de contracte d'assegurança, i en el mateix contracte d'assegurança.

d) En qualsevol altre cas en què també es pugui escaure la repetició d'acord amb les lleis.

L'acció de repetició de l'assegurador prescriu pel transcurs del termini d'un any, comptat a partir de la data en què va fer el pagament al perjudicat.

Article 11. *Funcions del Consorci de Compensació d'Assegurances.*

1. Correspon al Consorci de Compensació d'Assegurances, dins l'àmbit territorial i fins al límit quantitatiu de l'assegurament obligatori:

a) Indemnitzar els qui hagin patit danys en les seves persones, per sinistres ocorreguts a Espanya, en els casos en què el vehicle causant sigui desconegut.

b) Indemnitzar els danys en les persones i en els béns, ocasionats amb un vehicle que tingui l'estacionament habitual a Espanya, així com els ocasionats dins del territori espanyol en persones amb residència habitual a Espanya o en béns de propietat seva situats a Espanya amb un vehicle amb estacionament habitual en un tercer país no signant de l'Acord entre les oficines nacionals d'assegurances dels estats membres de l'Espai Econòmic i d'altres estats associats, en els dos casos quan el vehicle no estigui assegurat.

c) Indemnitzar els danys en les persones i en els béns produïts per un vehicle amb estacionament habitual a Espanya que estigui assegurat i hagi estat robat.

d) Indemnitzar els danys en les persones i en els béns quan, en casos inclosos dins l'àmbit de l'assegurament de subscripció obligatòria o en els paràgrafs precedents d'aquest article, sorgeixi una controvèrsia entre el Consorci de Compensació d'Assegurances i l'entitat asseguradora quant a qui ha d'indemnitzar el perjudicat. No obstant això, si després es resol o s'acorda que correspon indemnitzar l'entitat asseguradora, aquesta ha de reembossar al Consorci de Compensació d'Assegurances la quantitat indemnitzada més els interessos legals, incrementats en un 25 per cent, des de la data en què va abonar la indemnització.

e) Indemnitzar els danys en les persones i en els béns quan l'entitat espanyola asseguradora del vehicle amb estacionament habitual a Espanya hagi estat declarada judicialment en concurs o, havent estat dissolta i trobant-se en situació d'insolvència, estigui subjecta a un procediment de liquidació intervinguda o aquesta l'hagi assumit el mateix Consorci de Compensació d'Assegurances.

f) Reembossar les indemnitzacions satisfetes als perjudicats residents en altres estats de l'Espai Econòmic Europeu pels organismes d'indemnització, en els casos següents:

1r Quan el vehicle causant de l'accident tingui l'estacionament habitual a Espanya, en cas que no es pugui identificar l'entitat asseguradora.

2n Quan l'accident hagi ocorregut a Espanya, en cas que no es pugui identificar el vehicle causant.

3r Quan l'accident hagi ocorregut a Espanya, en el cas de vehicles amb estacionament habitual en països tercers adherits al sistema de certificat internacional de l'assegurança de l'automòbil, expedit per una oficina nacional de conformitat amb la recomanació número 5 adoptada el 25 de gener de 1949 pel Subcomitè de Transports per Carretera del Comitè de Transports Interniors de la Comissió Econòmica per a Europa de l'Organització de les Nacions Unides (d'ara endavant, carta verda).

En els casos que preveuen els paràgrafs b) i c), queden exclosos de la indemnització per part del Consorci els danys en les persones i en els béns soferts pels qui ocupin voluntàriament el vehicle causant del sinistre, coneixent que aquest no estava assegurat o que havia estat robat, sempre que el Consorci provi que aquells coneixien aquestes circumstàncies. A més, en els casos que preveuen els paràgrafs b) i c) esmentats, el Consorci, en el cas de danys en els béns, ha d'aplicar al perjudicat la franquícia que es determini per reglament.

2. El Consorci de Compensació d'Assegurances assumeix les funcions que com a organisme d'informació li atribueixen els articles 24 i 25 d'aquesta Llei.

3. El perjudicat té acció directa contra el Consorci de Compensació d'Assegurances en els casos que assenyalen aquest article, i aquest pot repetir en els casos que defineix l'article 10, així com contra el propietari i el responsable de l'accident quan es tracti d'un vehicle no assegurat, o contra els autors, còmplices o encobridors del robatori del vehicle causant del sinistre, i també contra el responsable de l'accident que va conèixer de la sostracció d'aquell.

4. El Consorci no pot condicionar el pagament de la indemnització a la prova per part del perjudicat conforme la persona responsable no pot pagar o es nega a fer-ho.

TÍTOL II

Ordenament processal civil

CAPÍTOL ÚNIC

De les diligències preparatòries i l'exercici judicial de l'acció executiva

Article 12. *Procediment.*

L'acció que els articles 7 i 11.3 confereixen a la víctima o als seus hereus contra l'assegurador s'ha d'exercir en la forma que estableix aquest títol.

Article 13. *Diligències en el procés penal preparatòries de l'execució.*

Quan en un procés penal incoat per un fet cobert per l'assegurança de responsabilitat civil de subscripció obligatòria en la circulació de vehicles de motor es declari la rebel·lia de l'acusat, o es dicti una sentència absolutòria o una altra resolució que l'exhaureixi, provisionalment o definitivament, sense declaració de responsabilitat, si el perjudicat no ha renunciat a l'acció civil ni l'ha reservada per exercir-la separatament, abans d'acordar l'arxiu de la causa, el jutge o tribunal que hagi conegut de la causa ha de dictar una interlocutòria, en què s'ha de determinar la quantitat líquida màxima que es pot reclamar com a indemnització dels danys i perjudicis soferts per cada perjudicat, emparats per la dita assegurança de subscripció obligatòria. Aquesta interlocutòria ha de contenir la descripció del fet i la indicació de les persones i els vehicles que hi van intervenir i dels asseguradors de cadascun.

Si no es pot assenyalar la quantia de la indemnització per falta d'elements probatoris o perquè els existents s'hagin emès sense possibilitat d'intervenció dels interessats, la interlocutòria esmentada en el paràgraf anterior només es pot endarrerir pel temps imprescindible perquè amb audiència i intervenció dels perjudicats i dels asseguradors es portin a terme les comprovacions que es considerin necessàries, d'ofici o a petició de part.

La interlocutòria a què es refereixen els paràgrafs anteriors no pot ser objecte de recurs.

Article 14. *Diligències preparatòries en via civil.*

Ocorregut un fet dels quals donen lloc a responsabilitat civil coberta per l'assegurança obligatòria, quan aquell no hagi estat objecte de procés penal, o s'hi hagi reservat l'acció civil, el perjudicat, per reclamar a l'assegurador la reparació del dany i indemnització de perjudicis en via civil ha de fer davant el jutge de primera instància o instrucció, davant el jutge de pau o davant un notari del lloc del fet o del seu domicili, residència o parador, una declaració sobre les circumstàncies d'aquell, amb identificació de les persones lesionades, els objectes danyats, el vehicle i el conductor que han intervingut en la producció del fet i l'especificació de l'assegurador.

Article 15. *Reclamació a l'assegurador.*

S'ha de presentar a l'assegurador una certificació de la declaració o una còpia autoritzada d'aquesta, acompanyada de la valoració dels danys, emesa per un perit d'assegurances, el qual, en el termini de vuit dies, amb facultat d'intervenció d'un perit d'assegurances designat per aquell, ha d'abonar la quantitat que els dos perits fixin de comú acord.

Si no hi ha acord, s'ha de procedir segons el que disposa el paràgraf sisè de l'article 38 de la Llei 50/1980, de 8 d'octubre, de contracte d'assegurança.

Article 16. *Obligació de pagament.*

L'assegurador, o el Consorci de Compensació d'Assegurances si s'escau, està obligat a satisfer la indemnització fixada pel dictamen pericial fins al límit de l'assegurança obligatòria dins els 10 dies següents a la seva fixació.

Article 17. *Títols executius.*

Un testimoni de la interlocutòria emesa en les diligències a què es refereix l'article 13 constitueix un títol executiu suficient per entaular el procediment que regula aquest capítol. El perjudicat que hagi obtingut aquest títol no en pot prescindir i acudir en substitució a les diligències pre-

paratòries dels articles 14 i següents, llevat dels casos que expressament assenyalen l'article 14 esmentat.

El dictamen pericial, obtingut en les diligències preparatòries a què es refereixen els articles 14 i següents, també és títol executiu, amb la ratificació prèvia davant el jutge al qual correspongui despatxar l'execució.

Article 18. Límit quantitatiu.

Perquè la reclamació a l'assegurador es pugui fer en judici executiu s'han de complir els requisits de títol i quantia que estableix l'article 520 de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil.

Si la quantitat líquida que assenyalen el títol és inferior a la que exigeix l'article 520 de la Llei 1/2000, de 7 de gener, la reclamació s'ha de formular en un judici verbal davant l'òrgan jurisdiccional competent.

Article 19. Despeses de la taxació pericial.

En la taxació de costes s'inclouen les despeses que s'originen en la formació del títol per diligències preparatòries en el procés penal.

Les despeses que ocasioni la taxació pericial obtinguda en via civil s'inclouen en la taxació de costes, llevat que hi hagi una estimació excessiva dels danys i perjudicis per part del perjudicat; en aquest cas, són a càrrec seu. Es considera que aquest excés existeix quan el que s'ha reclamat excedeix un 25 per cent la xifra que fixi el dictamen pericial.

TÍTOL III

Dels sinistres ocorreguts en un Estat diferent del de residència del perjudicat, en relació amb l'assegurament obligatori

CAPÍTOL I

Àmbit d'aplicació

Article 20. Àmbit d'aplicació.

1. Les disposicions d'aquest títol són aplicables als sinistres causats per vehicles que tinguin l'estacionament habitual en un Estat membre de l'Espai Econòmic Europeu i hi estiguin assegurats, sempre que:

a) El lloc en què ocorre el sinistre sigui Espanya i el perjudicat tingui la residència en un altre Estat membre de l'Espai Econòmic Europeu.

b) El lloc en què ocorre el sinistre sigui un Estat membre de l'Espai Econòmic Europeu diferent d'Espanya i el perjudicat tingui la residència a Espanya.

c) Els sinistres ocorrin en països tercers adherits al sistema de la carta verda quan el perjudicat tingui la residència habitual a Espanya, o quan el vehicle causant tingui l'estacionament habitual i estigui assegurat a Espanya.

2. El que disposen els articles 21, 22, 26 i 27 no és aplicable quan el sinistre hagi estat causat per un vehicle que tingui l'estacionament habitual a l'Estat de residència del perjudicat i hi estigui assegurat.

3. El que disposa l'article 29 també és aplicable als accidents causats per vehicles de països tercers adherits a l'Acord entre les oficines nacionals d'assegurances dels estats membres de l'Espai Econòmic i d'altres estats associats.

CAPÍTOL II

Representant encarregat de la tramitació i liquidació al país de residència del perjudicat dels sinistres ocorreguts en un Estat diferent del de residència d'aquest últim

Article 21. *Elecció, poders i funcions del representant per a la tramitació i liquidació de sinistres designat per les entitats asseguradores autoritzades a Espanya a cadascun dels estats membres de l'Espai Econòmic Europeu.*

1. Les entitats asseguradores domiciliades a Espanya i les sucursals de països tercers establertes en territori espanyol han de designar, en els restants estats membres de l'Espai Econòmic Europeu, un representant per a la tramitació i liquidació, a l'Estat de residència del perjudicat, dels sinistres que preveu l'article 20.1.

2. El representant ha de residir o estar establert a l'Estat membre en el qual hagi d'exercir les seves funcions i disposar de poders suficients per representar l'entitat asseguradora i satisfer, íntegrament, les indemnitzacions als perjudicats. A aquest efecte, ha de recollir tota la informació necessària i adoptar les mesures oportunes per negociar la liquidació en l'idioma o els idiomes oficials de l'Estat de residència del perjudicat.

3. Les entitats asseguradores disposen de plena llibertat per designar aquests representants, que poden actuar per compte d'una o de diverses entitats. Així mateix, han de comunicar-ne la designació, el nom i l'adreça als organismes d'informació dels diferents estats membres de l'Espai Econòmic Europeu.

4. El que disposen els apartats anteriors no és aplicable quan el perjudicat tingui la residència a Espanya.

Article 22. *Procediment de reclamació dels perjudicats no residents a Espanya davant les entitats asseguradores autoritzades a Espanya o els representants per a la tramitació i liquidació de sinistres designats per aquestes a la resta dels estats de l'Espai Econòmic Europeu.*

1. El perjudicat pot presentar la reclamació davant l'entitat asseguradora establerta a Espanya o davant el representant designat per l'entitat al seu país de residència.

L'entitat asseguradora o el seu representant han de respondre a la reclamació en un termini de tres mesos des que s'hagi presentat, i s'ha de presentar una oferta motivada si s'ha determinat la responsabilitat i quantificat el dany. En cas contrari, o si la reclamació ha estat rebutjada, ha de donar una resposta motivada al que s'ha plantejat en la reclamació.

2. Transcorregut el termini esmentat en l'apartat anterior sense que s'hagi presentat una oferta motivada, s'han de meritjar interessos de demora d'acord amb el que preveu la legislació que en cada cas sigui aplicable, tenint en compte el lloc on s'ha esdevingut el sinistre.

3. L'incompliment del que disposa l'apartat 1 constitueix infracció administrativa d'acord amb el que disposen els articles 40.4.h) i 40.5.b) del text refós de la Llei d'ordenació i supervisió de les assegurances privades, aprovat pel Reial decret legislatiu 6/2004, de 29 d'octubre.

4. No n'hi ha prou amb l'acció del representant per a la tramitació i liquidació de sinistres per modificar el dret material que s'hagi d'aplicar en el cas concret, ni per atribuir la competència als òrgans jurisdiccional de l'Estat membre de residència del perjudicat, llevat del que preveuen les normes de dret internacional públic i privat sobre la llei aplicable als accidents de circulació i sobre l'atribució de competències jurisdiccionals.

Article 23. *Procediment de reclamació del perjudicat amb residència a Espanya davant les entitats asseguradores autoritzades en un altre Estat membre de l'Espai Econòmic Europeu o davant els representants per a la tramitació i liquidació de sinistres designats per aquestes a Espanya.*

1. El perjudicat amb residència a Espanya, en els casos que preveu l'article 20.1, es pot adreçar directament a l'entitat asseguradora del vehicle causant de l'accident o al representant a Espanya per a la tramitació i liquidació de sinistres designat per aquesta.

2. No n'hi ha prou amb l'acció del representant per a la tramitació i liquidació de sinistres per atribuir la competència a òrgans jurisdiccionals de l'Estat membre de residència del perjudicat, llevat del que preveuen les normes de dret internacional privat sobre atribució de competències jurisdiccionals.

CAPÍTOL III

Organisme d'informació

Article 24. *Designació i funcions de l'organisme d'informació.*

1. El Consorci de Compensació d'Assegurances actua com a organisme d'informació, en els casos que preveu l'article 20.1, per subministrar al perjudicat la informació necessària perquè pugui reclamar a l'entitat asseguradora o al seu representant per a la tramitació i liquidació de sinistres. A aquests efectes, assumeix les funcions següents:

a) Facilitar informació relativa al número de matrícula dels vehicles amb estacionament habitual a Espanya; número de la pòlissa d'assegurança de responsabilitat civil en la circulació de vehicles de motor de subscripció obligatòria que cobreixi el vehicle, amb estacionament habitual a Espanya, amb indicació de la data d'inici i final de vigència de la cobertura; entitat asseguradora que cobreix la responsabilitat civil en la circulació de vehicles de motor de subscripció obligatòria, així com el nom i l'adreça del representant per a la tramitació i liquidació de sinistres designats per les entitats asseguradores.

Aquesta informació s'ha de conservar durant set anys a partir de la data de l'expiració del registre del vehicle o de l'expiració de la pòlissa d'assegurança.

b) Coordinar la recollida de la informació i la seva difusió.

c) Prestar assistència a les persones que tinguin dret a conèixer la informació.

2. Als efectes de la informació que preveu l'apartat 1.a), cal atènyer-se al que disposen l'article 2.2 i les seves normes reglamentàries de desplegament.

Article 25. *Obtenció d'informació del Consorci de Compensació d'Assegurances.*

1. El Consorci de Compensació d'Assegurances ha de prestar assistència i facilitar la informació a la qual es refereix l'article 24.1.a) als perjudicats d'accidents de circulació ocorreguts en un país diferent del de la seva residència habitual, sempre que es compleixi alguna de les condicions següents:

a) Que el perjudicat tingui la residència a Espanya.

b) Que el vehicle causant del sinistre tingui l'estacionament habitual a Espanya.

c) Que el sinistre s'hagi produït a Espanya.

2. El Consorci de Compensació d'Assegurances també ha de facilitar al perjudicat el nom i l'adreça del propietari, del conductor habitual o del titular legal del vehicle amb estacionament habitual a Espanya, si aquell té un interès legítim a obtenir aquesta informació. A aquests efectes, la Direcció

General de Trànsit o l'entitat asseguradora proporciona aquestes dades al Consorci de Compensació d'Assegurances, i, en tot cas, s'han d'establir les mesures tècniques i organitzatives necessàries per assegurar la confidencialitat, seguretat i integritat de les dades i les garanties, les obligacions i els drets reconeguts en la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal.

A la informació de què disposi el Consorci de Compensació d'Assegurances, a més dels perjudicats, hi han de tenir accés els asseguradors dels perjudicats, els organismes d'informació d'altres estats membres de l'Espai Econòmic Europeu, l'Oficina Espanyola d'Asseguradors d'Automòbils, en la qualitat d'organisme d'indemnització, i els organismes d'indemnització d'altres estats membres de l'Espai Econòmic Europeu, així com els fons de garantia d'altres estats membres de l'Espai Econòmic Europeu.

CAPÍTOL IV

Organisme d'indemnització

Article 26. *Designació.*

En els casos que preveu l'article 20.1, l'Oficina Espanyola d'Asseguradors d'Automòbils (d'ara endavant, Ofesauto) té la consideració d'organisme d'indemnització davant el qual els perjudicats amb residència a Espanya poden presentar una reclamació d'indemnització en els casos que preveu l'article 27.

Article 27. *Reclamacions davant Ofesauto en la seva condició d'organisme d'indemnització espanyol.*

1. Els perjudicats amb residència a Espanya poden presentar davant Ofesauto, en la seva condició d'organisme d'indemnització espanyol, reclamació en els casos següents:

a) Si en el termini de tres mesos, a partir de la data en què el perjudicat hagi presentat la seva reclamació d'indemnització a l'entitat asseguradora del vehicle causant de l'accident o al seu representant per a la tramitació i liquidació de sinistres designat a Espanya, cap dels dos ha formulat una resposta motivada al que s'ha plantejat en la reclamació; o

b) Si l'entitat asseguradora no ha designat un representant per a la tramitació i liquidació de sinistres a Espanya, llevat que el perjudicat hagi presentat una reclamació d'indemnització directament a l'entitat asseguradora del vehicle causant de l'accident i n'hagi rebut una resposta motivada en els tres mesos següents a la presentació de la reclamació.

No obstant això, el perjudicat no pot presentar una reclamació a Ofesauto, en la seva condició d'organisme d'indemnització, si ha exercit el dret d'acció directa contra l'asseguradora.

2. Ofesauto, en la seva condició d'organisme d'indemnització, ha de donar resposta a la reclamació d'indemnització en un termini de dos mesos, a comptar de la data en què li presenti el perjudicat resident a Espanya, sense que pugui condicionar el pagament de la indemnització a la prova per part del perjudicat resident a Espanya conforme la persona responsable no pot pagar o es nega a fer-ho. No obstant això, ha de posar terme a la seva intervenció si l'entitat asseguradora o el seu representant per a la tramitació i liquidació de sinistres designat a Espanya dóna, posteriorment, una resposta motivada a la reclamació, o si té coneixement posteriorment que el perjudicat ha exercit el dret d'acció directa contra l'asseguradora del vehicle responsable.

3. Ofesauto, en la seva condició d'organisme d'indemnització espanyol, ha d'informar immediatament l'entitat asseguradora del vehicle causant de l'accident o

el seu representant per a la tramitació i liquidació de sinistres designat a Espanya, l'organisme d'indemnització de l'Estat en què estigui ubicat l'establiment de l'entitat asseguradora que va emetre la pòlissa i, si se'n coneix la identitat, la persona causant de l'accident del fet que ha rebut una reclamació del perjudicat i que ha de donar resposta a aquesta reclamació en un termini de dos mesos a comptar de la data de la presentació.

4. La intervenció d'Ofesauto, en la seva condició d'organisme d'indemnització espanyol, es limita als casos en els quals l'entitat asseguradora no compleixi les seves obligacions, i n'és subsidiària.

Article 28. *Dret de repetició entre organismes d'indemnització, subrogació i reembossament.*

Ofesauto, en la qualitat d'organisme d'indemnització espanyol, una vegada hagi indemnitzat el perjudicat resident a Espanya, té dret a reclamar de l'organisme d'indemnització de l'Estat membre en què estigui l'establiment de l'entitat asseguradora que va emetre la pòlissa el reembossament de l'import satisfet en concepte d'indemnització.

Ofesauto, en la qualitat d'organisme d'indemnització de l'Estat membre en què hi ha l'establiment de l'asseguradora que va emetre la pòlissa, una vegada que hagi reembossat a l'organisme d'indemnització de l'Estat de residència del perjudicat l'import que aquest hagi abonat al perjudicat en concepte d'indemnització, se subroga en els drets del perjudicat.

Article 29. *No identificació del vehicle o de l'entitat asseguradora.*

Si no es pot identificar el vehicle o si, transcorreguts dos mesos des de l'accident, no es pot identificar l'entitat asseguradora, el perjudicat resident a Espanya pot sol·licitar una indemnització a Ofesauto, en la qualitat d'organisme d'indemnització, pels límits de l'assegurament de subscripció obligatòria vigents al país on s'ha esdevingut el sinistre. Aquest organisme d'indemnització, una vegada pagada la indemnització i per l'import satisfet, passa a ser creditor:

- Del fons de garantia de l'Estat membre en el qual el vehicle tingui l'estacionament habitual, en cas que no es pugui identificar l'entitat asseguradora.
- Del fons de garantia de l'Estat membre en què hagi ocorregut l'accident, en cas que no es pugui identificar el vehicle.
- Del fons de garantia de l'Estat membre en què hagi ocorregut l'accident, en cas de vehicles de països tercers adherits al sistema de carta verda.

CAPÍTOL V

Col·laboració i acords entre organismes. Llei aplicable i jurisdicció competent

Article 30. *Col·laboració i acords entre organismes.*

1. El Consorci de Compensació d'Assegurances ha de col·laborar amb la resta d'organismes d'informació de l'Espai Econòmic Europeu per facilitar l'accés a la seva informació als residents en altres països diferents d'Espanya.

Per al compliment adequat de les funcions que s'atribueixen en aquesta Llei, el Consorci pot establir acords amb organismes d'informació, amb organismes d'indemnització i amb les organitzacions i institucions creades o designades per a la gestió dels sinistres a què es refereix l'article 20 en altres estats membres de l'Espai Econòmic Europeu.

2. Ofesauto pot establir acords amb els organismes d'indemnització, amb organismes d'informació o amb altres institucions creades o designades per a la gestió dels sinis-

tres a què es refereix l'article 20 en altres estats membres de l'Espai Econòmic Europeu.

Article 31. *Llei aplicable i jurisdicció competent.*

Sense perjudici del que disposen les normes de dret internacional privat, als sinistres a què es refereix aquest títol els és aplicable la legislació de l'Estat en el territori del qual hagi ocorregut l'accident, i són competents els jutges i tribunals d'aquest Estat.

Disposició transitòria única. *Subsistència de les quanties indemnizatòries actualitzades de les taules I a V de l'annex «Sistema per a la valoració dels danys i perjudicis causats en les persones en accidents de circulació», de la Llei sobre responsabilitat civil i assegurança en la circulació de vehicles de motor, incorporat per la Llei 30/1995, de 8 de novembre.*

Per valorar els danys i perjudicis causats en les persones en accidents de circulació ocorreguts abans de l'entrada en vigor d'aquest text refós, subsisteixen i són aplicables les quanties indemnizatòries fixades en les taules I a V de l'annex «Sistema per a la valoració dels danys i perjudicis causats en les persones en accidents de circulació» de la Llei sobre responsabilitat civil i assegurança en la circulació de vehicles de motor, incorporat per la disposició addicional vuitena de la Llei 30/1995, de 8 de novembre, d'ordenació i supervisió de les assegurances privades; així com les resolucions de la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions mitjançant les quals s'han fet públiques les actualitzacions anuals de les quanties esmentades.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquest text refós es dicta a l'empara del que estableix l'article 149.1.6a i 149.1.14a de la Constitució, en aquest últim cas quant a la consideració fiscal de les indemnitzacions pagades d'acord amb el sistema de valoració dels danys i perjudicis inclòs en l'annex.

Disposició final segona. *Habilitació reglamentària.*

S'habilita al Govern per dictar totes les disposicions que siguin necessàries per al desplegament i l'execució d'aquesta Llei.

ANNEX

Sistema per a la valoració dels danys i perjudicis causats en les persones en accidents de circulació

Primer. *Criteris per determinar la responsabilitat i la indemnització.*

1. Aquest sistema s'aplica a la valoració de tots els danys i perjudicis en les persones ocasionats en accident de circulació, llevat que siguin conseqüència d'un delictes dolós.

2. S'equipara a la culpa de la víctima el cas en què, sent aquesta no imputable, l'accident sigui a causa de la seva conducta o hi concorri en la producció de l'accident.

3. Als efectes de l'aplicació de les taules, l'edat de la víctima i dels perjudicats i beneficiaris és la referida a la data de l'accident.

4. Tenen la condició de perjudicats, en cas de mort de la víctima, les persones enumerades en la taula I i, en la resta de casos, la víctima de l'accident.

5. Donen lloc a una indemnització la defunció, les lesions permanents, invalidants o no, i les incapacitats temporals.

6. A més de les indemnitzacions fixades d'acord amb les taules, s'han de satisfer en tot cas les despeses d'assistència mèdica i hospitalària i, a més, en les

indemnitzacions per defunció, les despeses d'enterrament i funeral.

7. La quantia de la indemnització per danys morals és igual per a totes les víctimes, i la indemnització pels danys psicofísics s'entén en la seva acceptació integral de respecte o restauració del dret a la salut. Per assegurar la indemnitat total dels danys i perjudicis causats, es tenen en compte, a més, les circumstàncies econòmiques, incloses les que afecten la capacitat de treball i pèrdua d'ingressos de la víctima, les circumstàncies familiars i personals i la possible existència de circumstàncies excepcionals que puguin servir per valorar exactament el dany causat. Són elements correctors de disminució en totes les indemnitzacions, fins i tot en les despeses d'assistència mèdica i hospitalària i d'enterrament i funeral, la concurrència de la mateixa víctima en la producció de l'accident o en l'agreuament de les seves conseqüències i, a més, en les indemnitzacions per lesions permanents, la subsistència d'incapacitats preexistents o alienes a l'accident que hagin influït en el resultat lesiu final; i són elements correctors d'agreuament en les indemnitzacions per lesions permanents la producció d'invalideses concurrents i, si s'escau, la subsistència d'incapacitats preexistents.

8. En qualsevol moment es pot convenir o es pot acordar judicialment la substitució total o parcial de la indemnització fixada per constituir una renda vitalícia a favor del perjudicat.

9. La indemnització o la renda vitalícia només es poden modificar per alteracions substancials en les circumstàncies que en van determinar la fixació o per l'aparició de danys sobrevinguts.

10. Anualment, amb efectes d'1 de gener de cada any i a partir de l'any següent a l'entrada en vigor d'aquest text refós, s'han d'actualitzar les quanties indemnitzatòries fixades en aquest annex i, si no, queden automàticament actualitzades en el percentatge de l'índex general de preus de consum corresponent a l'any natural immediatament anterior. En aquest últim cas i per facilitar-ne el coneixement i l'aplicació, aquestes actualitzacions s'han de fer públiques per resolució de la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions.

11. En la determinació i concreció de les lesions permanents i les incapacitats temporals, així com en la sanitat del perjudicat, cal un informe mèdic.

Segon. *Explicació del sistema.*

a) Indemnitzacions per defunció (taules I i II).

Taula I.—Comprèn la quantificació dels danys morals, dels danys patrimonials bàsics i la determinació legal dels perjudicats, i fixa els criteris d'exclusió i concurrència entre aquests.

Per determinar els danys es tenen en compte el nombre dels perjudicats i la seva relació amb la víctima, d'una part, i l'edat de la víctima d'altra.

Les indemnitzacions estan expressades en euros.

Taula II.—Descriu els criteris que s'han de ponderar per fixar els restants danys i perjudicis ocasionats, així com els elements correctors d'aquests. A aquests efectes, s'ha de tenir en compte que aquests danys i perjudicis es fixen mitjançant percentatges d'augment o disminució sobre les quanties que fixa la taula I i que se satisfan separatament i a més a més de les despeses corresponents al dany emergent, és a dir, les d'assistència mèdica i hospitalària i les d'enterrament i funeral.

Els factors de correcció que fixa aquesta taula no són excloents entre si, sinó que poden concórrer conjuntament en un mateix sinistre.

b) Indemnitzacions per lesions permanents (taules III, IV i VI).—La quantia d'aquestes indemnitzacions es fixa partint del tipus de lesió permanent ocasionat al perjudicat des del punt de vista físic o funcional, mitjançant punts assignats a cada lesió (taula VI); a aquesta puntuació s'aplica el valor

del punt en euros en funció inversament proporcional a l'edat del perjudicat i incrementat el valor del punt a mesura que augmenta la puntuació (taula III); i, finalment, sobre aquesta quantia s'apliquen els factors de correcció en forma de percentatges d'augment o reducció (taula IV), amb la finalitat de fixar concretament la indemnització pels danys i perjudicis ocasionats que s'ha de satisfer, a més a més de les despeses d'assistència mèdica i hospitalària.

Taules III i VI.—Es corresponen, per a les lesions permanents, amb la taula I per a la defunció.

En concret, per a la taula VI s'ha de tenir en compte:

1r Sistema de puntuació.—Té una perspectiva doble. D'una banda, la puntuació de 0 a 100 que conté el sistema, en què 100 és el valor màxim assignable a la lesió resultant més gran; d'altra banda, les lesions contenen una puntuació mínima i una altra de màxima.

La puntuació adequada al cas concret s'estableix tenint en compte les característiques específiques de la lesió en relació amb el grau de limitació o pèrdua de la funció que hagi patit el membre o òrgan afectat.

Al seu torn, la taula VI incorpora, en relació amb el sistema ocular i el sistema auditiu, unes taules en les quals es reflecteixen els danys corresponents al costat dret dels òrgans de la vista i de l'oïda, en els eixos de les abscisses. Els del costat esquerre d'aquests òrgans, en l'eix de les ordenades. Per tant, amb les dades que contingui l'informe mèdic sobre l'agudesa visual o auditiva del lesionat després de l'accident s'han de localitzar les corresponents al costat dret, en l'eix de les abscisses, i les del costat esquerre, en l'eix de les ordenades. Traçant línies perpendiculars a partir de cadascuna, s'obté la puntuació de la lesió, que correspon a la inclosa en el quadre on conflueixin les dues línies. La puntuació oscil·la entre 0 i 85 en l'òrgan de la visió, i de 0 a 70 en el de l'audició.

2n Incapacitats concurrents.—Quan el perjudicat tingui diferents lesions derivades del mateix accident, s'ha d'atorgar una puntuació conjunta, que s'obté aplicant la fórmula següent:

$$\frac{(100 - M) \times m}{100} + M$$

on:

M = puntuació de més valor.

m = puntuació de menys valor.

Si en les operacions aritmètiques s'obtenen fraccions decimals, s'ha d'arrodonir a la unitat més alta.

Si les lesions concurrents són més de dues, s'ha de continuar aplicant aquesta fórmula, i el terme «M» es correspon amb el valor del resultat de la primera operació realitzada.

En qualsevol cas, l'última puntuació no pot ser superior a 100 punts.

Si, a més de les seqüeles permanents, es valora el perjudici estètic, els punts per aquest concepte s'han de sumar aritmèticament als resultants de les incapacitats permanents, sense aplicar respecte a aquells la fórmula indicada.

Taula IV.—Es correspon amb la taula II de les indemnitzacions per defunció i li són aplicables les mateixes regles, singularment la de possible concurrència dels factors de correcció.

c) Indemnitzacions per incapacitats temporals (taula V).—Aquestes indemnitzacions són compatibles amb qualssevol altres i es determinen per un import diari (variable segons calgui, o no, una estada hospitalària) multiplicat pels dies que triga a sanar la lesió i corregit de conformitat amb els factors que expressa la mateixa taula, llevat que en la conducta del causant del dany s'aprecii una culpa rellevant i, si s'escau, declarada judicialment.

ANNEX

TAULA I

Indemnitzacions bàsiques per defunció inclosos els danys morals

Perjudicats/Beneficiaris (1) de la indemnització (per grups excloents)	Edat de la víctima		
	Fins a 65 anys — Euros	De 66 a 80 anys — Euros	Més de 80 anys — Euros
GRUP I			
<i>Víctima amb cònjuge (2)</i>			
Al cònjuge	90.278,048279	67.708,532916	45.139,024140
A cada fill menor	37.615,854547	37.615,854547	37.615,854547
A cada fill gran:	—	—	—
Si és menor de vint-i-cinc anys	15.046,339185	15.046,339185	5.642,377194
Si és més gran de vint-i-cinc anys	7.523,169592	7.523,169592	3.761,584796
A cada pare amb convivència amb la víctima o sense	7.523,169592	7.523,169592	—
A cada germà menor orfe i dependent de la víctima	37.615,854547	37.615,854547	—
GRUP II			
<i>Víctima sense cònjuge (3) i amb fills menors</i>			
Només un fill	135.417,065833	135.417,065833	135.417,065833
Només un fill, de víctima separada legalment	105.324,387464	105.324,387464	105.324,387464
Per cada altre fill menor (4)	37.615,854547	37.615,854547	37.615,854547
A cada fill més gran que concorri amb menors	15.046,339185	15.046,339185	5.642,377194
A cada pare amb convivència amb la víctima o sense	7.523,169592	7.523,169592	—
A cada germà menor orfe i dependent de la víctima	37.615,854547	37.615,854547	—
GRUP III			
<i>Víctima sense cònjuge (3) i amb tots els seus fills grans</i>			
III.1 Fins a vint-i-cinc anys:			
A un sol fill	97.801,217871	97.801,217871	56.423,778528
A un sol fill, de víctima separada legalment	75.231,702509	75.231,702509	45.139,024140
Per cada altre fill menor de vint-i-cinc anys (4)	22.569,508777	22.569,508777	11.284,754388
A cada fill gran de vint-i-cinc anys que concorri amb menors de vint-i-cinc anys	7.523,169592	7.523,169592	3.761,584796
A cada pare amb convivència amb la víctima o sense	7.523,169592	7.523,169592	—
A cada germà menor orfe i dependent de la víctima	37.615,854547	37.615,854547	—
III.2 Més de vint-i-cinc anys:			
A un sol fill	45.139,024140	45.139,024140	30.092,684955
Per cada altre fill gran de vint-i-cinc anys (4)	7.523,169592	7.523,169592	3.761,584796
A cada pare amb convivència amb la víctima o sense	7.523,169592	7.523,169592	—
A cada germà menor orfe i dependent de la víctima	37.615,854547	37.615,854547	—
Grup IV			
<i>Víctima sense cònjuge (3) ni fills i amb ascendents</i>			
Pares (5):			
Convivència amb la víctima	82.754,872101	60.185,363324	—
Sense convivència amb la víctima	60.185,363324	45.139,024140	—
Avi sense pares (6):			
A cadascun	22.569,508777	—	—
A cada germà menor d'edat en convivència amb la víctima en els dos casos anteriors	15.046,339185	—	—
GRUP V			
<i>Víctima només amb germans</i>			
V.1 Amb germans menors de vint-i-cinc anys:			
A un sol germà	60.185,363324	45.139,024140	30.092,684955
Per cada altre germà menor de vint-i-cinc anys (7)	15.046,339185	15.046,339185	7.523,169592
A cada germà més gran de vint-i-cinc anys que concorri amb germans menors de vint-i-cinc anys	7.523,169592	7.523,169592	7.523,169592

Perjudicats/Beneficiaris (1) de la indemnització (per grups excloents)	Edat de la víctima		
	Fins a 65 anys Euros	De 66 a 80 anys Euros	Més de 80 anys Euros
V.2 Sense germans menors de vint-i-cinc anys:			
A un sol germà	37.615,854547	22.569,508777	15.046,339185
Per cada altre germà (7)	7.523,169592	7.523,169592	7.523,169592

1) Amb caràcter general:

a) Quan es tracti de fills, també s'han d'incloure els adoptius.

b) Quan es fixin quanties diferents segons l'edat del perjudicat o beneficiari, s'ha d'aplicar l'edat que aquest tingui en la data en què es va produir l'accident de la víctima.

(2) Cònjuge no separat legalment en el moment de l'accident.

Les unions conjugals de fet consolidades s'assimilen a les situacions de dret.

(3) S'equiparen a l'absència de cònjuge la separació legal i el divorci. No obstant això, si el cònjuge separat o divorciat té dret a la pensió que regula l'article 97 del Codi civil, li correspon una indemnització igual al 50 per 100 de les fixades per al cònjuge en el grup I.

En els casos de concurrència amb unions conjugals de fet o, si s'escau, d'aquells o aquests amb cònjuges no separats legalment, la indemnització fixada per al cònjuge en el grup I s'ha de distribuir entre els concurrents en proporció a la quantia que els hauria correspost si no hi hagués hagut concurrència.

(4) La quantia total de la indemnització que correspongui segons el nombre de fills s'assigna entre ells a parts iguals.

(5) Si hi concorren un que conviu amb la víctima i un altre que no hi conviu, s'assigna a cadascun el 50 per 100 de la quantia que figura en el seu concepte respectiu.

(6) La quantia total de la indemnització es distribueix al 50 per 100 entre els avis paterns i materns.

(7) La quantia total de la indemnització que correspongui segons el nombre de germans s'assigna entre ells a parts iguals.

TAULA II

Factors de correcció per a les indemnitzacions bàsiques per defunció

Descripció	Augment (en percentatge o en euros)	Percentatge de reducció
<i>Perjudicis econòmics</i>		
Ingressos nets anuals de la víctima per treball personal:		
Fins a 22.569,508777 euros (1)	Fins al 10	—
De 22.569,521949 a 45.139,024140 euros	De l'11 al 25	—
De 45.139,030726 a 75.231,702509 euros	Del 26 al 50	—
Més de 75.231,702509 euros	Del 51 al 75	—
<i>Circumstàncies familiars especials</i>		
Discapacitat física o psíquica acusada (anterior a l'accident) del perjudicat/beneficiari:		
Si és el cònjuge o un fill menor	Del 75 al 100 (2)	—
Si és un fill gran amb menys de vint-i-cinc anys	Del 50 al 75 (2)	—
Qualsevol altre perjudicat/beneficiari	Del 25 al 50 (2)	—
<i>Víctima fill únic</i>		
Si és menor	Del 30 al 50	—
Si és més gran, amb menys de vint-i-cinc anys	Del 20 al 40	—
Si és més gran, amb més de vint-i-cinc anys	Del 10 al 25	—
<i>Mort dels dos pares en l'accident</i>		
Amb fills menors	Del 75 al 100 (3)	—
Sense fills menors:		
Amb fills menors de vint-i-cinc anys	Del 25 al 75 (3)	—
Sense fills menors de vint-i-cinc anys	Del 10 al 25 (3)	—

Descripció	Augment (en percentatge o en euros)	Percentatge de reducció
<i>Víctima embarassada amb pèrdua de fetus com a conseqüència de l'accident</i>		
Si el concebut és el primer fill:		
Fins al tercer mes d'embaràs	11.284,754388	—
A partir del tercer mes	30.092,684955	—
Si el concebut és el segon fill o posteriors:		
Fins al tercer mes	7.523,169592	—
A partir del tercer mes	15.046,339185	—
<i>Elements correctors de l'apartat primer.7 d'aquest annex.</i>	—	Fins al 75

(1) S'ha d'incloure en aquest apartat qualsevol víctima en edat laboral, encara que no es justifiquin ingressos.

(2) Sobre la indemnització que correspongui al beneficiari discapacitat.

(3) Sobre la indemnització bàsica que correspongui a cada perjudicat.

TAULA III

Indemnitzacions bàsiques per lesions permanents (inclosos els danys morals)

Valors del punt en euros

Punts	Menys de 20 anys Euros	De 21 a 40 anys Euros	De 41 a 55 anys Euros	De 56 a 65 anys Euros	Més de 65 anys Euros
1	668,946311	619,306184	569,652886	524,418921	469,378118
2	689,594021	636,996694	584,392783	538,928302	476,813929
3	708,120979	652,823313	597,499304	551,889926	484,335359
4	724,546941	666,766282	608,952691	563,284039	488,399040
5	738,858735	678,832184	618,772703	573,130395	492,548341
6	751,076120	689,014437	626,946167	581,389480	495,617505
7	767,218876	702,871783	638,511519	592,770419	501,538492
8	781,761187	715,326272	648,851840	602,979015	506,642791
9	794,749157	726,364729	657,960543	612,008684	510,910642
10-14	806,149854	735,993741	665,844215	619,879183	514,381565
15-19	947,443424	867,217024	786,970865	729,835652	574,012945
20-24	1.077,211157	987,737744	898,257744	830,841487	628,480749
25-29	1.206,722029	1.107,922568	1.009,136281	931,597047	684,107723
30-34	1.327,960644	1.220,460825	1.112,967591	1.025,924483	736,006914
35-39	1.441,137761	1.325,523754	1.209,916332	1.114,001623	784,296871
40-44	1.546,470724	1.423,322113	1.300,180089	1.195,966778	829,069801
45-49	1.644,143946	1.514,020558	1.383,903756	1.271,978015	870,391568
50-54	1.734,394530	1.597,836433	1.461,278335	1.342,226336	908,367549
55-59	1.854,467390	1.709,096968	1.563,726546	1.435,532912	962,334803
60-64	1.972,182392	1.818,184060	1.664,192314	1.527,008529	1.015,235094
65-69	2.087,605400	1.925,124053	1.762,662464	1.616,705872	1.067,114525
70-74	2.200,756173	2.029,982810	1.859,222620	1.704,624944	1.117,966511
75-79	2.311,674226	2.132,773503	1.953,885952	1.790,831606	1.167,823981
80-84	2.420,438594	2.233,555408	2.046,685392	1.875,352204	1.216,700110
85-89	2.527,049279	2.332,361454	2.137,673630	1.958,206494	1.264,627826
90-99	2.631,591898	2.429,231161	2.226,863837	2.039,447167	1.311,613717
100	2.734,073039	2.524,190871	2.314,321875	2.119,120328	1.357,670955

TAULA IV

Factors de correcció per a les indemnitzacions bàsiques per lesions permanents

Descripció	Augment (en percentatge o en euros)	Percentatge de reducció
<i>Perjudicis econòmics</i>		
Ingressos nets de la víctima per treball personal:		
Fins a 22.569,508777 euros (1)	Fins al 10	—
De 22.569,521949 a 45.139,024140 euros	De l'11 al 25	—
De 45.139,030726 fins a 75.231,702509 euros	Del 26 al 50	—
Més de 75.231,702509 euros	Del 51 al 75	—
<i>Danys morals complementaris</i>		
S'entenen ocasionats quan una sola seqüela excedeixi els 75 punts o les concorrents superin els 90 punts. Només en aquests casos és aplicable	Fins a 75.231,702509	—
<i>Lesions permanents que constitueixin una incapacitat per a l'ocupació o activitat habitual de la víctima</i>		
Permanent parcial:		
Amb seqüeles permanents que limitin parcialment l'ocupació o activitat habitual, sense impedir-ne dur a terme les tasques fonamentals	Fins a 15.046,339185	—
Permanent total:		
Amb seqüeles permanents que impedeixin totalment dur a terme les tasques de l'ocupació o activitat habitual de l'incapacitat	De 15.046,345771 a 75.231,702510	—
Permanent absoluta:		
Amb seqüeles que inhabilitin l'incapacitat per dur a terme qualsevol ocupació o activitat	De 75.231,709095 a 150.463,411603	—
<i>Grans invàlids</i>		
Persones afectades amb seqüeles permanents que requereixen l'ajuda d'altres persones per dur a terme les activitats més essencials de la vida diària, com ara vestir-se, desplaçar-se, menjar o d'anàlogues (tetraplegies, paraplegies, estats de coma vigil o vegetatius crònics, importants seqüeles neurològiques o neuropsiquiàtriques amb greus alteracions mentals o psíquiques, ceguesa completa, etc.)		
Necessitat d'ajuda d'una altra persona:		
Ponderant l'edat de la víctima i el grau d'incapacitat per dur a terme les activitats més essencials de la vida. S'assimilen a aquesta prestació el cost de l'assistència en els casos d'estats de coma vigil o vegetatius crònics	Fins a 300.926,816622	—
<i>Adequació de l'habitatge</i>		
Segons les característiques de l'habitatge i les circumstàncies de l'incapacitat, en funció de les seves necessitats	Fins a 75.231,702509	—
Perjudicis morals de familiars:		
Destinats a familiars pròxims a l'incapacitat tenint en compte l'alteració substancial de la vida i convivència derivada de les cures i l'atenció continuada, segons les circumstàncies	Fins a 112.847,557056	—
<i>Embarassada amb pèrdua de fetus com a conseqüència de l'accident (2)</i>		
Si el concebut és el primer fill:		
Fins al tercer mes d'embaràs	Fins a 11.284,754388	—
A partir del tercer mes	Fins a 30.092,684955	—
Si el concebut és el segon fill o posteriors:		
Fins al tercer mes d'embaràs	Fins a 7.523,169592	—

Descripció	Augment (en percentatge o en euros)	Percentatge de reducció
A partir del tercer mes <i>Elements correctors de l'apartat primer.7 d'aquest annex</i> <i>Adequació del vehicle propi</i>	Fins a 15.046,339185 Segons les circumstàncies	— Segons les circumstàncies
Segons les característiques del vehicle i les circumstàncies de l'incapacitat permanent, en funció de les seves necessitats	Fins a 22.569,508777	—

- (1) S'inclou en aquest apartat qualsevol víctima en edat laboral, encara que no es justifiquin ingressos.
(2) Es pot rebre la percepció d'aquesta indemnització, encara que l'embarassada no hagi patit lesions.

TAULA V

Indemnitzacions per incapacitat temporal
(compatibles amb altres indemnitzacions)

A) Indemnització bàsica (inclosos els danys morals):

Dia de baixa	Indemnització diària
Durant l'estada hospitalària	56,384386
Sense estada hospitalària:	
Impeditiu (1)	45,813548
No impeditiu	24,671873

(1) S'entén per dia de baixa impeditiu aquell en què la víctima està incapacitada per dur a terme la seva ocupació o activitat habitual.

B) Factors de correcció:

Descripció	Percentatges augment	Percentatges disminució
Perjudicis econòmics:		
Ingressos nets anuals de la víctima per treball personal:		
Fins a 22.569,508777 euros.....	Fins al 10	—
De 22.569,521949 a 45.139,024140 euros.....	De l'11 al 25	—
De 45.139,030726 fins a 75.231,702509 euros.....	Del 26 al 50	—
Més de 75.231,702509 euros.....	Del 51 al 75	—
Elements correctors de disminució de l'apartat primer.7 d'aquest annex.....	—	Fins al 75

TAULA VI**Classificacions i valoració de seqüeles**

ÍNDEX

Capítol 1. Cap:

Crani i encèfal.

Cara:

Sistema osteoarticular.

Boca.

Nas.

Sistema olfatori i gustatiu.

Sistema ocular.

Sistema auditiu.

Capítol 2. Tronc:

Columna vertebral i pelvis.

Coll (òrgans).

Tòrax.

Abdomen i pelvis (òrgans i vísceres).

Capítol 3. Aparell cardiovascular:

Cor.

Vascular perifèric.

Capítol 4. Extremitat superior i cintura escapular:

Estatlla.

Clavícula.

Braç.

Colze.

Avantbraç i canell.

Mà.

Capítol 5. Extremitat inferior i maluc:

Dismetries.

Maluc.

Cuixa.

Genoll.

Cama.

Turmell.

Peu.

Capítol 6. Medul·la espinal i parells cranials:

Medul·la espinal.

Nervis cranials.

Capítol 7. Sistema nerviós perifèric:

Membres superiors.

Membres inferiors.

Capítol 8. Trastorns endocrins:

Capítol especial. Perjudici estètic.

Regles de caràcter general:

1. La puntuació atorgada a cada seqüela, segons el criteri clínic i dins el marge permès, n'ha de tenir en compte la intensitat i gravetat des del punt de vista físic o biologicofuncional, sense prendre en consideració l'edat, el sexe o la professió.

2. Una seqüela s'ha de valorar una sola vegada, encara que la seva simptomatologia estigui descrita en diversos apartats de la taula, sense perjudici del que s'ha establert respecte del perjudici estètic. No s'han de valo-

rar les seqüeles que hi estiguin incloses i/o derivin d'una altra, encara que estiguin descrites de manera independent.

3. Les denominades seqüeles temporals, és a dir, les que s'han de curar en un termini curt o mitjà, no tenen la consideració de lesió permanent, però s'han de valorar d'acord amb les regles del paràgraf a) de la taula V, i, si s'escau, se n'ha de computar l'efecte impeditiu o no i amb base en el càlcul raonable de la durada, després d'haver-se assolit l'estabilització lesional.

Descripció de les seqüeles	Puntuació
CAPÍTOL 1. CAP	
Crani i encèfal	
Pèrdua de substància òssia:	
Que no requereix craneoplàstia	1-5
Que requereix craneoplàstia	5-15
Síndromes neurològiques d'origen central:	
Síndromes no motores:	
Afàsia:	
Motora (Broca)	15-35
Sensitiva (Wernicke)	35-45
Mixta	50-60
Amnèsia:	
De fixació o anterògrada (inclosa en el deteriorament de les funcions cerebrals superiors integrades).	
D'evocació o retrògrada (inclosa en la síndrome postconmocional).	
Epilèpsia:	
Parcials o focals:	
Simples sense antecedents, en tractament i amb evidència electroencefalogràfica	1-10
Complexes	10-20
Generalitzades:	
Absències sense antecedents i controlada mèdicament	5
Tonicoclòniques:	
Ben controlada mèdicament	15
No controlada mèdicament:	
Amb dificultat en les activitats de la vida diària	55-70
Que impedeix les activitats de la vida diària	80-90
Deteriorament de les funcions cerebrals superiors integrades, acreditat per mitjà de proves específiques (Outcome Glasgow Scale):	
Lleu (limitació lleu de les funcions interpersonals i socials de la vida diària)	10-20
Moderat (limitació moderada d'algunes, però no de totes, les funcions interpersonals i socials de la vida quotidiana; hi ha necessitat de supervisió de les activitats de la vida diària)	20-50
Greu (limitació greu que impedeix una activitat útil en gairebé totes les funcions socials i interpersonals diàries; requereix supervisió contínua i restricció a la llar o en un centre)	50-75
Molt greu (limitació greu de totes les funcions diàries que requereix una dependència absoluta d'una altra persona; no és capaç de tenir cura de si mateix)	75-90
Fístules osteodurals	1-10
Síndromes extrapiramidals (s'han de valorar segons les alteracions funcionals).	
Derivació ventriculoperitoneal, ventriculovascular (per hidrocefàlia posttraumàtica) segons l'alteració funcional	15-25
Estat vegetatiu persistent	100
Síndrome cerebel·losa unilateral	50-55
Síndrome cerebel·losa bilateral	75-95
Síndromes motores:	
Disàrtria	10-20
Atàxia	10-35
Apràxia	10-35
Hemiplegia (segons la dominància)	80-85
Hemiparèsia (segons la dominància):	
Lleu	15-20

Descripció de les seqüeles	Puntuació
Moderada	20-40
Greu	40-60
Altres dèficits motors d'extremitats d'origen central: s'han de assimilar i valorar de conformitat amb els casos indicats en les mateixes lesions d'origen medul·lar (els valors més alts s'han d'atorgar segons la dominància i l'existència d'espasticitat).	
Síndromes psiquiàtriques:	
Trastorns de la personalitat:	
Síndrome postconmocional (cefalees, vertígens, alteracions del son, de la memòria, del caràcter, de la libido)	5-15
Trastorn orgànic de la personalitat:	
Lleu (limitació lleu de les funcions interpersonals i socials diàries)	10-20
Moderat (limitació moderada d'algunes, però no de totes, les funcions interpersonals i socials de la vida quotidiana; hi ha necessitat de supervisió de les activitats de la vida diària)	20-50
Greu (limitació greu que impedeix una activitat útil en gairebé totes les funcions socials i interpersonals diàries; requereix supervisió contínua i restricció a la llar o en un centre)	50-75
Molt greu (limitació greu de totes les funcions diàries que requereix una dependència absoluta d'una altra persona: no és capaç de tenir cura de si mateix)	75-90
Trastorn de l'humor:	
Trastorn depressiu reactiu	5-10
Trastorns neuròtics:	
Per estrès posttraumàtic	1-3
Altres trastorns neuròtics	1-5
Agreujaments:	
Agreujament o desestabilització d'una demència no traumàtica (inclou la demència senil) ...	5-25
Agreujament o desestabilització d'altres trastorns mentals	1-10
Cara	
<i>Sistema osteoarticular</i>	
Alteració traumàtica de l'oclusió dental per una lesió inoperable (consolidació viciosa, pseudoartròsi del maxil·lar inferior i/o superior, pèrdua de substàncies, etc.).	
Amb contacte dental:	
Unilateral	5-15
Bilateral	1-5
Sense contacte dental	
Deteriorament estructural del maxil·lar superior i/o inferior (sense possibilitat de reparació). S'ha de valorar segons la repercussió funcional sobre la masticació	
Pèrdua de substància (paladar dur i tou):	
Sense comunicació amb la cavitat nasal	20-25
Amb comunicació amb la cavitat nasal (inoperable)	25-35
Luxació recidivant de l'articulació temporomandibular:	
Luxació entre els 20-45 mm d'obertura	5-10
Luxació entre els 0-20 mm d'obertura	10-25
Subluxació recidivant de l'articulació temporomandibular	
Material d'osteosíntesi	
<i>Boca</i>	
Dents (pèrdua completa traumàtica):	
D'una incisiva	1
D'una canina	1
D'una premolar	1
D'una molar	1
Llengua:	
Trastorns cicatricials (cicatrisos retràctils de la llengua que originen alteracions funcionals (després d'una reparació quirúrgica)	
Amputació:	
Parcial:	
Menys del 50 per cent	5-20

Descripció de les seqüeles	Puntuació
Més del 50 per cent	20-45
Total	45
Alteració parcial del gust	5-12
<i>Nas</i>	
Pèrdua del nas:	
Parcial	5-25
Total	25
Alteració de la respiració nasal per deformitat òssia o cartilaginosa	2-5
Sinusitis crònica posttraumàtica	5-12
<i>Sistema olfactori i gustatiu</i>	
Disòsmia	2
Hipòsmia	3-6
Anòsmia	7
Anòsmia amb alteracions gustatives	7-10
<i>Sistema ocular</i>	
Globus ocular:	
Ablació d'un globus ocular	30
Ablació dels dos globus oculars	90
Esclerocòrnia:	
Leucoma (s'ha de valorar segons la pèrdua de camp visual).	
Iris:	
Alteracions posttraumàtiques de l'iris (s'ha de valorar la pèrdua de l'agudesesa visual i afegir-hi 1-5 punts en cas de trastorn de l'acomodació)	1-5
Cristal·lí:	
Cataracta posttraumàtica inoperable (valors segons l'agudesesa visual)	
Afàcia unilateral després d'un fracàs quirúrgic; s'ha de valorar segons el trastorn de l'agudesesa visual (vegeu les taules A i B adjuntes i combineu els valors obtinguts) i afegir-hi 5 punts.	5
Col·locació d'una lent intraocular	
Annexos oculars:	
Músculs: paràlisi d'un o de diversos músculs (vegeu els parells cranials)	
Entropi, triquiassi, ectropi, cicatrius vicioses	1-10
Maloclusió palpebral:	
Unilateral	1-6
Bilateral	6-15
Ptosi palpebral:	
Unilateral (s'hi ha d'afegir la pèrdua del camp visual)	2-8
Bilateral (s'hi ha d'afegir la pèrdua del camp visual)	8-16
Alteracions constants i permanents de la secreció lacrimal (per excés o per defecte).	
Unilateral	1-6
Bilateral	6-12
Manifestacions hiperestèsiques o hipoestèsiques	1-5
Camp visual:	
Visió perifèrica:	
Hemianòpsies:	
Homònimes	35-45
Heterònimes:	
Nasal	40-50
Temporal	30-40
Quadrantanòpies:	
Nasal inferior	10-20
Nasal superior	3-8
Temporal inferior	3-8
Temporal superior	2-7

Descripció de les seqüeles	Puntuació
Escotomes juxtacentrals	5-20
Visió central:	
Escotoma central	15-20
Funció oculomotriu:	
Diplopia:	
En posicions altes de la mirada (menys de 10° de desviació)	1-10
Al camp lateral (menys de 10° de desviació)	5-15
En la part inferior del camp visual (menys de 10° de desviació)	10-20
En totes les direccions, obligant a cloure un ull (desviació de més de 10°)	20-25
Agudesa visual:	
Dèficit de l'agudesa visual (s'han de consultar les taules A i B adjuntes i combinar-ne els valors). Pèrdua de visió d'un ull	25
Nota: si l'ull afectat pel traumatisme abans tenia algun dèficit visual, la taxa d'agreuament ha de ser la diferència entre el dèficit actual i l'existent.	
Ceguesa	85
<i>Sistema auditiu</i>	
Deformació important del pavelló auditiu o pèrdua:	
Unilateral	1-4
Bilateral	4-8
Acufens	1-3
Vertígens (objectivats amb els tests corresponents):	
Esporàdics	1-3
Persistentes	15-30
Dèficit de l'agudesa auditiva (vegeu la taula C)	1-70
Nota: si l'oïda afectada pel traumatisme abans tenia algun dèficit de l'audició, la taxa d'agreuament ha de ser la diferència entre el dèficit actual i l'existent.	
CAPÍTOL 2. TRONC	
Columna vertebral i pelvis	
Artrosi posttraumàtica sense antecedents	1-8
Agreuament d'artrosi prèvia al traumatisme	1-5
Osteïtis vertebral posttraumàtica sense afectació medul·lar	30-40
Material d'osteosíntesi en la columna vertebral	5-15
Fractura falcament anterior/aixafament:	
Menys de 50 per cent de l'altura de la vèrtebra	1-10
Més del 50 per cent de l'altura de la vèrtebra	10-15
Quadre clínic derivat d'hèrnia/es o protrusió/ons discal/s operada/es o sense operar; es considera globalment tot el segment afectat de la columna (cervical, toràcica o lumbar)	1-15
Alteracions de l'estàtica vertebral postfractura (valor segons l'arc de curvatura i graus)	1-20
Algies posttraumàtiques:	
Sense compromís radicular	1-5
Amb compromís radicular	5-10
Columna cervical:	
Limitació de la mobilitat de la columna cervical	5-15
Síndrome posttraumàtica cervical (cervicàlgia, marejos, vertígens, cefalees)	1-8
Columna toracolumbar:	
Limitació de la mobilitat de la columna toracolumbar	2-25
Sacre i pelvis:	
Disjunció púbica i sacroilíaca (segons l'afectació sobre l'estàtica vertebral i funció locomotriu) ...	5-12
Estretor pèlvica amb impossibilitat de part per via natural	5-10

Descripció de les seqüeles	Puntuació
Coll (òrgans)	
Faringe:	
Estenosi amb obstacle a la deglució	12-25
Esòfag:	
Diverticles esofàgics posttraumàtics	15-20
Trastorns de la funció motora	15-20
Hèrnia d'hiat esofàgic (segons el trastorn funcional)	2-20
Fístula esofagotraqueal inoperable	10-35
Fístula externa	10-25
Laringe:	
Estenosi:	
Estenosis cicatricials que determinin disfonia	5-12
Estenosis cicatricials que determinin una dispnea d'esforç sense possibilitat de pròtesi	15-30
Paràlisi:	
Paràlisi d'una corda vocal (disfonia)	5-15
Paràlisi de dues cordes vocals (afonia)	25-30
Tràquea:	
Traqueotomitzat amb necessitat permanent de cànula	35-45
Estenosi traqueal (s'ha valorat la insuficiència respiratòria)	
Tòrax	
Sistema ossi:	
Fractura de costelles/estern amb neuràlgies intercostals esporàdiques i/o persistents	1-6
Parènquima pulmonar:	
Seqüeles posttraumàtiques pleurals segons repercussió funcional	10-15
Resecció:	
R. parcial d'un pulmó (s'hi ha d'afegir la valoració d'insuficiència respiratòria)	5
R. total d'un pulmó (pneumectomia) (s'hi ha d'afegir la valoració d'insuficiència respiratòria) ..	12
Paràlisi del nervi frènic (s'ha de valorar la insuficiència respiratòria)	
Funció respiratòria:	
Insuficiència respiratòria restrictiva (s'ha de quantificar segons l'espirometria):	
Restricció tipus I (100-80 per cent)	1-10
Restricció tipus II (80-60 per cent)	10-30
Restricció tipus III (60-50 per cent)	30-60
Restricció tipus IV (R 50 per cent)	60-90
Mames:	
Mastectomia:	
Unilateral	5-15
Bilateral	15-25
Abdomen i pelvis (òrgans i vísceres)	
Estómac:	
Gastrectomia:	
Parcial	5-15
Subtotal	15-30
Total	45
Intestí prim:	
Fístules:	
Sense trastorn nutritiu	3-15
Amb trastorn nutritiu	15-30
Jejuniolectomia parcial o total (segons la repercussió funcional)	5-60

Descripció de les seqüeles	Puntuació
Intestí gros:	
Colectomia:	
Parcial:	
Sense trastorn funcional	5
Amb trastorn funcional	5-30
Total	60
Sigma, recte i anus:	
Incontinència amb prolapse o sense	20-50
Colostomia	40-50
Fetge:	
Alteracions hepàtiques:	
Lleu (sense trastorns de la coagulació ni citòlisi, però amb colèstasi)	1-15
Moderada (alteració lleugera de la coagulació i/o signes mínims de citòlisi)	15-30
Greu (alteració severa de la coagulació, citòlisi i colèstasi)	30-60
Lobectomia hepàtica sense alteració funcional	10
Extirpació de la vesícula biliar	5-10
Fístules biliars	15-30
Pàncrees:	
Alteracions posttraumàtiques	1-15
Melsa:	
Esplenectomia:	
Sense repercussió hematoimmunològica	5
Amb repercussió hematoimmunològica	10-15
Hèrnies i adherències (inoperables):	
Inguinal, crural, epigàstrica	10-20
Adherències peritoneals	8-15
Eventracions	10-20
Ronyó:	
Nefrectomia:	
Nefrectomia unilateral parcial-total (s'ha de valorar la insuficiència renal, si és procedent)	20-25
Nefrectomia bilateral	70
Insuficiència renal (s'ha de valorar segons la depuració de creatinina i alteracions subsegüents):	
Grau I: 120-90 ml/min	5-10
Grau II: 90-60 ml/min	10-20
Grau III: 60-30 ml/min	20-40
Grau IV: < de 30 ml/min	40-70
Bufeta:	
Retenció crònica d'orina: sondatges obligats	10-20
Incontinència urinària:	
D'esforç	2-15
Permanent	30-40
Uretra:	
Estretor sense infecció ni insuficiència renal	2-8
Uretritis crònica	2-8
Aparell genital masculí:	
Desestructuració del penis (inclou la disfunció erètil):	
Sense estrenyiment del meat	30-40
Amb estrenyiment del meat	40-50
Pèrdua traumàtica:	
D'un testicle	20-30
De dos testicles	40
Varicocele	2-10
Impotència (segons la repercussió funcional)	2-20

Descripció de les seqüeles	Puntuació
Aparell genital femení:	
Lesions vulvars i vaginals que dificultin o impossibilitin el coit (segons la repercussió funcional) ..	20-30
Pèrdua de l'úter:	
Abans de la menopausa	40
Després de la menopausa	10
Ovaris:	
Pèrdua d'un ovari	20-25
Pèrdua de dos ovaris	40
CAPÍTOL 3. APARELL CARDIOVASCULAR	
Cor	
Insuficiència cardíaca:	
Grau I: dispnea de grans esforços (fracció d'ejecció: 60 per cent-50 per cent)	1-10
Grau II: dispnea d'esforços moderats (fracció d'ejecció: 50 per cent-40 per cent)	10-30
Grau III: dispnea de petits esforços (fracció d'ejecció: 40 per cent-30 per cent)	30-60
Grau IV: dispnea de repòs (fracció d'ejecció: < de 30 per cent)	60-90
Pròtesis valvulars	20-30
Seqüeles després d'un traumatisme cardíac (sense insuficiència cardíaca)	1-10
Vascular perifèric	
Aneurismes d'origen traumàtic operat (s'ha de valorar segons el grau d'incapacitat que ocasioni a l'apartat corresponent):	
Trastorns venosos d'origen posttraumàtic:	
Flebitis o traumatismes venosos en pacients amb patologia venosa prèvia:	
Lleu (apreciació de varices i pigmentació)	1-8
Moderat (aparició d'edema, èczema, dolor i cel·lulitis indurada)	9-15
Greu (aparició d'úlceres i trastorns tròfics greus)	20-30
Trastorns arterials d'origen posttraumàtic:	
Claudicació intermitent i fredor (segons la repercussió funcional)	1-15
Claudicació intermitent, fredor i trastorns tròfics (segons la repercussió funcional)	15-25
Fístules arteriovenoses d'origen posttraumàtic:	
Sense repercussió regional o general	1-20
Amb repercussió regional (edemes, varices...)	20-40
Amb repercussió general (s'ha de valorar segons la insuficiència cardíaca).	
Limfoedema	10-15
Material substitutiu i/o pròtesi	20-30
CAPÍTOL 4. EXTREMITAT SUPERIOR I CINTURA ESCAPULAR	
Nota: la puntuació d'una o diverses seqüeles corresponents a una articulació, membre, aparell o sistema (en cas que siguin diverses seqüeles després d'utilitzar la fórmula d'incapacitats concurrents) mai pot superar la que correspongui per la pèrdua total, anatòmica i/o funcional d'aquesta articulació, membre, aparell o sistema.	
Espatlla	
Desarticulació/amputació de l'espatlla:	
Unilateral	55-60
Bilateral	90
Espatlla oscil·lant (pseudoartrosi, reseccions i àmplies pèrdues de substància i resecció del cap humeral)	30-40
Abolició total de la mobilitat de l'espatlla (anquilosi i artròdesi):	
En posició funcional	20
En posició no funcional	25
Limitació de la mobilitat (s'ha de valorar l'arc de moviment possible):	
Abducció (N: 180°:	
Mou més de 90°	1-5
Mou més de 45° i menys de 90°	5-10
Mou menys de 45°	10-15
Adducció (N: 30°)	1-3

Descripció de les seqüeles	Puntuació
Flexió anterior (N: 180°) (s'ha de valorar l'arc de moviment possible):	
Mou més de 90°	1-5
Mou més de 45° i menys 90°	5-10
Mou menys de 45°	10-15
Flexió posterior (extensió) (N: 40°)	1-5
Rotació:	
Externa (N: 90°)	1-5
Interna (N: 60°)	1-6
Luxació recidivant de l'espatlla inoperable (segons la repercussió funcional)	5-15
Osteoartritis sèptica crònica (segons la limitació funcional)	20-25
Artrosi posttraumàtica i/o espatlla dolorosa	1-5
Agreujament d'una artrosi prèvia	1-5
Pròtesi total de l'espatlla (segons les seves limitacions funcionals, les quals hi estan incloses)	15-25
Material d'osteosíntesi	1-5
Clavícula	
Luxació acromioclavicular/esternoclavicular (inoperables)	1-5
Pseudoartrosi de clavícula inoperable (segons las limitacions funcionals)	5-10
Material d'osteosíntesi	1-3
Braç	
Amputació a nivell d'húmer:	
Unilateral	45-50
Bilateral	80
Consolidacions en rotació i/o angulacions de l'húmer superiors a 10°	1-5
Pseudoartrosi d'húmer inoperable:	
Sense infecció activa	15
Amb infecció activa	20
Osteomielitis activa d'húmer	15
Escrutament/allargament del membre superior més gran de dos centímetres	1-5
Material d'osteosíntesi	1-5
Colze	
Amputació-desarticulació del colze	40-45
Anquilosi-artròdesi de colze:	
En posició funcional	10-20
En posició no funcional	20-30
Limitació de la mobilitat (graus): s'ha de considerar la posició neutra (funcional) amb el braç a 90°.	
Des d'aquesta posició, l'arc de flexió màxima és de 60 i el de l'extensió màxima és de 90°.	
Limitació de la flexió:	
Mou menys de 30°	5-15
Mou més de 30°	1-5
Limitació de l'extensió:	
Mou menys de 60°	5-15
Mou més de 60°	1-5
Els moviments de pronosupinació es valoren en l'apartat avantbraç i canell.	
Osteoartritis sèptica crònica (segons la limitació funcional)	20-25
Artrosi posttraumàtica i/o colze dolorós	1-5
Agreujament d'una artrosi prèvia	1-5
Pròtesi de colze (segons les seves limitacions funcionals, les quals hi estan incloses)	15-20
Material d'osteosíntesi	1-4
Avantbraç i canell	
Amputació avantbraç:	
Unilateral	40-45
Bilateral	70-75
Extirpació del cap del ràdio (s'hi inclou la limitació funcional)	1-5
Anquilosi/artròdesi del canell:	
En posició funcional	8-10

Descripció de les seqüeles	Puntuació
En posició no funcional	10-15
Limitació de la mobilitat del canell (graus):	
Pronació (N: 90°)	1-5
Supinació (N: 90°)	1-5
Flexió (N: 80°)	1-7
Extensió (N: 70°)	1-8
Inclinació radial (N: 25°)	1-3
Inclinació cubital (N: 45°)	1-3
Consolidacions en rotació i/o angulacions de l'avantbraç de més de 10°	1-3
Pseudoartrosi inoperable de cúbit i ràdio:	
Sense infecció activa	18-20
Amb infecció activa	20-25
Pseudoartrosi inoperable de cúbit:	
Sense infecció activa	8-10
Amb infecció activa	10-15
Pseudoartrosi inoperable de ràdio:	
Sense infecció activa	6-8
Amb infecció activa	8-12
Luxació radiocubital distal inveterada (segons la limitació funcional)	1-7
Retracció isquèmica de Volkmann	30-35
Artrosi posttraumàtica i/o avantbraç-canell dolorosa	1-5
Material d'osteosíntesi	1-4
Mà	
Carp i metacarp:	
Amputació d'una mà (a l'altura del carp o metacarp):	
Unilateral	35-40
Bilateral	65
Pseudoartrosi inoperable d'escafoide	6
Síndrome residual postalgodistròfia de mà	1-5
Material d'osteosíntesi	1-3
Dits:	
Amputació completa del primer dit:	
Unilateral	15-20
Bilateral	32
Amputació completa de la falange distal del primer dit	8-10
Amputació completa del segon dit:	
Unilateral	8-10
Bilateral	18
Amputació completa de la falange distal del segon dit	5-6
Amputació completa de la falange mitjana i distal del segon dit	6-7
Amputació completa del 3r, 4t o 5è dit (per cada dit)	6-7
Amputació completa de la falange distal del 3r, 4t o 5è dit (per cada dit)	3-4
Amputació completa de la falange mitjana i distal del 3r, 4t o 5è dit (per cada dit)	5-6
Anquilosi/artròdesi del primer dit (s'hi inclou el conjunt de les articulacions):	
En posició funcional	7-10
En posició no funcional	10-15
Anquilosi/artròdesi del segon dit (s'hi inclou el conjunt de les articulacions):	
En posició funcional	4-5
En posició no funcional	5-8
Anquilosi/artròdesi de 3r, 4t o 5è dit (s'hi inclou el conjunt de les articulacions):	
En posició funcional	2-4
En posició no funcional	4-6
Limitació de la mobilitat de les articulacions metacarpofalàngiques:	
Primer dit	1-5
Resta de dits (per cada dit)	1-2
Limitació de la mobilitat de l'articulació carpometacarpiana del primer dit	1-5

Descripció de les seqüeles	Puntuació
Limitació funcional de les articulacions interfalàngiques:	
Primer dit	1-3
Resta de dits (per cada articulació)	1
Artrosi posttraumàtica i/o dolor en mà	1-3
CAPÍTOL 5. EXTREMITAT INFERIOR I MALUC	
Nota: la puntuació d'una o diverses seqüeles corresponents a una articulació, membre, aparell o sistema (en cas que siguin diverses seqüeles després d'utilitzar la fórmula d'incapacitats concurrents) mai pot superar la que correspongui per la pèrdua total, anatòmica i/o funcional d'aquesta articulació, membre, aparell o sistema.	
Dismetries	
Escurçament de l'extremitat inferior:	
Inferior a 3 centímetres	3-12
De 3 a 6 centímetres	12-24
De 6 a 10 centímetres	24-40
Maluc	
Desarticulació/amputació:	
Unilateral	60-70
Bilateral	90-95
Anquilosi/artròdesi:	
En posició funcional	25
En posició no funcional	25-35
Limitació de mobilitat (s'ha valorar l'arc de moviment possible):	
Flexió (N: 120°):	
Mou més de 90°	1-5
Mou més de 45° i menys de 90°	5-10
Mou menys de 45°	10-15
Extensió (N: 20°)	1-5
Adducció (N: 60°):	
Mou més de 30°	1-3
Mou menys de 30°	3-6
Adducció (N: 20°)	1-3
Rotació externa (N: 60°):	
Mou més de 30°	1-3
Mou menys de 30°	3-6
Rotació interna (N: 30°)	1-3
Osteoartritis sèptica crònica (segons la limitació funcional)	20-35
Artrosi posttraumàtica (inclou les limitacions funcionals i el dolor)	1-10
Coxàlgia posttraumàtica inespecífica	1-10
Necrosi de cap femoral	20-25
Agreujament d'una artrosi prèvia	1-5
Pròtesi:	
Parcial (segons les seves limitacions funcionals, les quals hi estan incloses)	15-20
Total (segons les seves limitacions funcionals, les quals hi estan incloses)	20-25
Material d'osteosíntesi	1-10
Cuixa	
Amputació del fèmur:	
Unilateral, a nivell diafisial o del genoll	50-60
Bilateral, a nivell diafisial o dels genolls	85-90
Pseudoartrosi de fèmur inoperable:	
Sense infecció activa	30
Amb infecció activa	40
Consolidacions en rotació i/o angulacions:	
D'1 a 10°	1-5
Més de 10°	5-10

Descripció de les seqüeles	Puntuació
Osteomielitis crònica de fèmur	20
Material d'osteosíntesi	1-10
Genoll	
Anquilosi/artròdesi de genoll:	
En posició funcional	20
En posició no funcional	20-30
Limitació de mobilitat:	
Flexió (N: 135°):	
Mou més de 90°	1-5
Mou més de 45° i menys de 90°	5-10
Mou menys de 45°	10-15
Extensió:	
Mou menys de 10°	4-10
Mou més de 10°	1-3
Osteoartritis sèptica crònica (segons la limitació funcional)	20-35
Artrosi posttraumàtica (es refereix a les articulacions femorotibial i femoropatel·lar i inclou les limitacions funcionals i el dolor)	1-10
Gonàlgia posttraumàtica inespecífica/agreujament d'una artrosi prèvia	1-5
Lesions de lligaments:	
Lligaments laterals (operats o no) amb simptomatologia	1-10
Lligaments encreuats (operats o no) amb simptomatologia	1-15
Seqüeles de lesions meniscals (operades o no operades) amb simptomatologia	1-5
Pròtesi de genoll:	
Parcial (incloent-hi les limitacions funcionals)	15-20
Total de genoll (incloent-hi les limitacions funcionals)	20-25
Material d'osteosíntesi	1-5
Ròtula:	
Extirpació de la ròtula (patel·lectomia):	
Parcial (patel·lectomia parcial)	1-10
Total (patel·lectomia total)	15
Luxació recidivant inoperable	1-10
Condropatia rotular posttraumàtica	1-5
Material d'osteosíntesi	1-3
Cama	
Amputació:	
Amputació unilateral	55-60
Amputació bilateral	80-85
Pseudoartrosi de tibia inoperable:	
Sense infecció	25
Amb infecció activa	30
Consolidacions en rotació i/o angulacions:	
D'1 a 10°	1-5
Més de 10°	5-10
Osteomielitis de tibia	20
Material d'osteosíntesi	1-6
Turme ll	
Amputació a nivell tibiotarsià o del tars:	
Unilateral	30-40
Bilateral	60-70
Anquilosi/artròdesi tibiotarsiana:	
En posició funcional	12
En posició no funcional	12-20

Descripció de les seqüeles	Puntuació
Limitació de la mobilitat (s'ha de valorar segons l'arc de moviment possible):	
Flexió plantar (N: 45°)	1-7
Flexió dorsal (N: 25°)	1-5
Inestabilitat del turmell per lesió lligamentosa	1-7
Síndrome residual postalgodistròfia de turmell/peu	5-10
Artrosi posttraumàtica (inclou les limitacions funcionals i el dolor)	1-8
Agreujament d'una artrosi prèvia	1-5
Material d'osteosíntesi	1-3
Peu	
Amputació de metatars i tars:	
Unilateral	15-30
Bilateral	30-60
Triple artròdesi/anquilosi	10
Anquilosi/artròdesi subastragalina	5-8
Limitació de mobilitat:	
Inversió (N: 30°)	1-3
Eversió (N: 20°)	1-3
Abducció (N: 25°)	1-3
Adducció (N: 15°)	1-3
Artrosi posttraumàtica subastragalina	1-5
Talàlgia/metatarsàlgia posttraumàtica inespecífiques	1-5
Pseudoartrosi d'astràgal inoperable	10-15
Deformitats posttraumàtiques del peu (valg, var, etc.)	1-10
Material d'osteosíntesi	1-3
Dits:	
Amputació del primer dit	10
Amputació de la resta dels dits (per cada dit)	3
Amputació de la segona falange del primer dit	3
Amputació de la segona i tercera falange de la resta dels dits (per cada dit)	1
Limitació funcional de l'articulació metatarsofalàngica:	
Primer dit	2
Resta dels dits	1
Material d'osteosíntesi	1
CAPÍTOL 6. MEDULLA ESPINAL I PARELLS CRANIALS	
Medul·la espinal	
Tetraplegia:	
Per damunt de C4 (cap mobilitat. Subjecte sotmès a respirador automàtic)	100
Tetraplegia C5-C6 (mobilitat de cintura escapular)	95
Tetraplegia C7-C8 (pot utilitzar els membres superiors. És possible la sedestació)	90
Tetraparèsia:	
Lleu (segons tingui afectació d'esfínters o no)	40-50
Moderada (segons tingui afectació d'esfínters o no)	60-70
Greu (segons tingui afectació d'esfínters o no)	75-85
Paraplegia:	
Paraplegia D1-D5	85
Paraplegia D6-D10	80
Paraplegia D11-L1	75
Síndrome medul·lar transversa L2-L5 (la marxa és possible amb aparells, però sempre tenint el recurs de la cadira de rodes)	75
Síndrome d'hemisecció medul·lar (Brown-Sequard):	
Lleu	20-30
Moderada	30-50
Greu	50-70
Síndrome de cua de cavall:	
Síndrome completa (inclou trastorns motors, sensitius i d'esfínters)	50-55
Síndrome incompleta (inclou possibles trastorns motors, sensitius i d'esfínters):	
Alta (nivells L1, L2, L3)	35-45

Descripció de les seqüeles	Puntuació
Mitjana (per sota de L4 fins a S2)	25-35
Baixa (per sota de S2)	15-20
Monoparèsia de membre superior:	
Lleu	15-18
Moderada	18-21
Greu	21-25
Monoparèsia d'un membre inferior:	
Lleu	15
Moderada	25
Greu	30
Paraparèsia de membres superiors o inferiors:	
Lleu	30-40
Moderada	50-55
Greu	60-65
Parèsia d'algun grup muscular	5-25
Monoplegia d'un membre inferior o superior	40-60
Nervis cranials	
I. Nervi olfatori (vegeu el capítol 1).	
II. Nervi òptic (segons el defecte visual).	
III. Motor ocular comú:	
Paràlisi completa (diplopia, midriasi paralítica que obliga a l'oclusió, ptosi)	25
Parèsia (s'ha de valorar segons la diplopia)	
IV. Motor ocular intern o patètic:	
Paràlisi completa: diplopia de camps inferiors	10
Parèsia (s'ha de valorar segons la diplopia)	
V. Nervi trigemin:	
Dolors intermitents	2-12
Dolors continus	15-30
Paràlisi suborbitària. Hipo/anestèsia de la branca oftàlmica	5-10
Paràlisi inferior. Hipo/anestèsia de la branca maxil·lar	5-10
Paràlisi lingual. Hipo/anestèsia de la branca dentomandibular	5-10
VI. Motor ocular extern:	
Paràlisi completa	5
Parèsia (segons la diplopia)	
VII. Nervi facial:	
Tronc:	
Paràlisi	20
Parèsia	5-15
Branques:	
Paràlisi	5-12
Parèsia	2-5
Hipo/anestèsia de dos terços anteriors de la llengua	2-5
VIII. Nervi auditiu (vegeu el capítol 1).	
IX.II Nervi glossofaríngi:	
Paràlisi (segons el trastorn funcional)	1-10
Parèsia (segons el trastorn funcional)	1-5
Dolors	10-15
X. Paràlisi nervi pneumogàstric o vague:	
Lleu	1-5
Moderada	5-15
Greu (s'ha de valorar segons el trastorn funcional)	15-25
XI. Nervi espinal	5-20
XII. Nervi hipoglòs	5-10
Paràlisi:	
Paràlisi unilateral	7-10
Paràlisi bilateral	20

Descripció de les seqüeles	Puntuació
Parèsia	1-7
CAPÍTOL 7. SISTEMA NERVIÓS PERIFÈRIC	
Membres superiors	
Paràlisi:	
Nervi circumflex	10-15
Nervi musculocutani	10-12
Nervi subescapular	6-10
Nervi medià:	
A nivell del braç	30-35
A nivell de l'avantbraç-canell	10-15
Nervi cubital:	
A nivell del braç	25-30
A nivell de l'avantbraç-canell	10-15
Nervi radial:	
A nivell del braç	25-30
A nivell de l'avantbraç-canell	20-25
Plexe braquial, arrels C5-C6	45-55
Plexe braquial, arrels C7-C8-D1	30-45
Parèsies:	
Nervi circumflex	2-8
Nervi musculocutani	2-10
Nervi subescapular	2-5
Nervi medià	10-15
Nervi cubital	10-12
Nervi radial	12-15
Parestèsies:	
De les extremitats	1-5
Membres inferiors	
Nota: s'indiquen entre parèntesis les accepcions d'ús comú en espanyol.	
Paràlisi:	
Nervi femoral (nervi crural)	25
Nervi obturador	4
Nervi gluti superior	4
Nervi gluti inferior	6
Nervi ciàtic (nervi ciàtic comú)	40
Nervi peroneal comú (nervi ciàtic popliti extern)	18
Nervi peroneal superficial (nervi musculocutani)	3
Nervi peroneal profund (N. tibial anterior)	8
Nervi tibial (N. ciàtic popliti intern)	22
Parèsies:	
Nervi femoral (nervi crural)	6-12
Nervi obturador	2-3
Nervi gluti superior	1-2
Nervi gluti inferior	2-3
Nervi ciàtic (nervi ciàtic comú)	12-18
Nervi peroneal comú (nervi ciàtic popliti extern)	7-12
Nervi peroneal superficial (nervi musculocutani)	1
Nervi peroneal profund (N. tibial anterior)	2-4
Nervi tibial (N. ciàtic popliti intern)	5-8
Neuràlgies:	
Del nervi ciàtic	10-30
Del nervi femoral	5-15
Parestèsies:	
De les extremitats	1-3

Descripció de les seqüeles	Puntuació
CAPÍTOL 8. TRASTORNS ENDOCRINS	
S'han de valorar en funció de les necessitats terapèutiques i de les possibles complicacions a llarg termini.	
Hipofunció pituïtariohipotalàmica anterior (dèficit de TSH i ACTH)	10-20
Lesions de neurohipòfisi (diabetis insípida)	15-30
CAPÍTOL ESPECIAL. PERJUDICI ESTÈTIC	
Lleuger	1-6
Moderat	7-12
Mitjà	13-18
Important	19-24
Bastant important	25-30
Importantíssim	31-50

Regles d'utilització:

1. El perjudici estètic consisteix en qualsevol modificació peyorativa que afecta la imatge de la persona; constitueix una dimensió diversa del perjudici fisiològic que li serveix de substrat; fa referència tant a la seva expressió estàtica com dinàmica.

2. El perjudici fisiològic i el perjudici estètic constitueixen conceptes perjudicials diversos. Quan un menyscapte permanent de salut, al seu torn, suposa l'existència d'un perjudici estètic, s'ha de fixar separatament la puntuació que correspongui a l'un i a l'altre, sense que l'assignada a la seqüela fisiològica incorpori la ponderació de la seva repercussió antiestètica.

3. El perjudici fisiològic i el perjudici estètic s'han de valorar separatament i, adjudicada la puntuació total que correspongui a cadascun, s'ha d'efectuar la valoració que els correspongui d'acord amb la taula III per separat, i s'han de sumar les quantitats obtingudes a fi que el resultat integri l'import de la indemnització bàsica per lesions permanents.

4. La puntuació adjudicada al perjudici estètic és l'expressió d'un percentatge de menyscapte permanent del patrimoni estètic de la persona. 50 punts corresponen a un percentatge del 100 per cent.

5. La puntuació del perjudici estètic s'ha de realitzar mitjançant la ponderació de la seva significació conjunta, sense que es pugui atribuir a cadascun dels seus components una determinada puntuació parcial.

6. El perjudici estètic és l'existent en el moment de produir-se la guarició del lesionat (estabilització lesional), i el seu rescabament és compatible amb el cost de les intervencions de cirurgia plàstica per corregir-lo. La impossibilitat de correcció constitueix un factor que intensifica la importància del perjudici.

7. El perjudici estètic importantíssim correspon a un perjudici de gravetat enorme, com el que produeixen les grans cremades, les grans pèrdues de substància i les grans alteracions de la morfologia facial o corporal.

8. Ni l'edat ni el sexe de la persona lesionada es poden tenir en compte com a paràmetres de mesurament de la intensitat del perjudici estètic.

9. La puntuació adjudicada al perjudici estètic no inclou la ponderació de la incidència que aquest tingui sobre les activitats del lesionat (professionals i extraprofessionals), el perjudici específic del qual s'ha de valorar a través del factor de correcció de la incapacitat permanent.

Taula A														
AGUDESIA VISUAL: VISIÓ DE LLUNY														
ULL DRET														
U L L E S Q U E R R E	AGUDESIA VISUAL	10/10	9/10	8/10	7/10	6/10	5/10	4/10	3/10	2/10	1/10	1/20	Inferior a 1/20	Ceguesa total
	10/10	0	0	0	1	2	3	4	7	12	16	20	23	25
	9/10	0	0	0	2	3	4	5	8	14	18	21	24	25
	8/10	0	0	0	3	4	5	6	9	15	20	23	25	28
	7/10	1	2	3	4	5	6	7	10	18	22	25	28	30
	6/10	2	3	4	5	6	7	9	12	18	25	29	32	35
	5/10	3	4	5	6	7	8	10	15	20	30	33	35	40
	4/10	4	5	6	7	9	10	11	18	23	35	38	40	45
	3/10	7	8	9	10	12	15	18	20	30	40	45	50	55
	2/10	12	14	15	16	18	20	23	30	40	50	55	60	65
	1/10	16	18	20	22	25	30	35	40	50	65	68	70	78
	1/20	20	21	23	25	29	33	38	45	55	68	75	78	80
	Inferior a 1/20	23	24	25	28	32	35	40	50	60	70	78	80	82
	Ceguesa total	25	26	28	30	35	40	45	55	65	78	80	82	85

Taula B													
AGUDESIA VISUAL: VISIÓ DE PROP													
ULL DRET													
U L L E S Q U E R R E	AGUDESIA VISUAL	P1,5	P2	P3	P4	P5	P6	P8	P10	P14	P20	<P20	0
	P1,5	0	0	2	3	6	8	10	13	16	20	23	25
	P2	0	0	4	5	8	10	14	16	18	22	25	28
	P3	2	4	8	9	12	16	20	22	25	28	32	35
	P4	3	5	9	11	15	20	25	27	30	38	40	42
	P5	6	8	12	15	20	26	30	33	36	42	46	50
	P6	8	10	16	20	26	30	32	37	42	46	50	55
	P8	10	14	20	25	30	32	40	46	52	58	62	65
	P10	13	16	22	27	33	37	46	50	58	64	67	70
	P14	16	18	25	30	36	42	52	58	65	70	72	76
	P20	20	22	28	36	42	46	58	64	70	75	78	80
	<P20	23	25	32	40	46	50	62	67	72	78	80	82
	0	25	28	35	42	50	55	65	70	78	80	82	85

Taula C										
AGUDESA AUDITIVA										
OÏDA DRETA										
VEU ALTA (distància de percepció en metres)										
		5	4	2	1	Contacte	No percebuda			
O Ï D A E S Q U E R R A	VEU XIUXIUEJADA (distància de percepció en metres)									
			0,80	0,50	0,25	Contacte	No percebuda			
	PÈRDUA AUDITIVA (en decibels)									
			0 a 25	25 a 35	35 a 45	45 a 55	55 a 65	65 a 80	80 a 90	
			0 a 25	0	2	4	6	8	10	12
	5	0,80	25 a 35	2	4	6	8	10	12	15
	4	0,50	35 a 45	4	6	10	12	15	20	25
	2	0,25	45 a 55	6	8	12	15	20	25	30
	1	Contacte	55 a 65	8	10	15	20	30	35	40
	Contacte	No percebuda	65 a 80	10	12	20	25	35	45	55
No percebuda		80 a 90	12	15	25	30	40	55	70	

MINISTERI D'AGRICULTURA, PESCA I ALIMENTACIÓ

18986 *ORDRE APA/3605/2004, de 4 de novembre, per la qual s'estableixen mesures específiques de protecció contra la llengua blava.* («BOE» 268, de 6-11-2004.)

La llengua blava o febre catarral ovina és una malaltia inclosa a la llista A del Codi zoosanitari internacional de l'Organització Mundial de la Sanitat Animal (OIE). La seva propagació suposa un perill greu per a la cabanya i podria tenir conseqüències molt desfavorables per als intercanvis comercials a escala internacional. Les mesures específiques de lluita contra la malaltia les regula el Reial decret 1228/2001, de 8 de novembre, pel qual s'estableixen mesures específiques de lluita i eradicació de la febre catarral ovina o llengua blava.

El 13 d'octubre de 2004, el programa de vigilància de la llengua blava que preveu l'article 11.1.b del Reial decret 1228/2001, de 8 de novembre, aplicat per la Comunitat Autònoma d'Andalusia va posar de manifest la circulació

del virus de la llengua blava a la part oriental de la província de Cadis. La Decisió 2004/697/CE, de la Comissió, de 14 d'octubre de 2004, relativa a determinades mesures de protecció contra la febre catarral ovina o llengua blava a Espanya ha prohibit el moviment d'animals des de nombroses comarques veterinàries d'Andalusia cap a la Unió Europea. Sense perjudici d'aquesta Decisió comunitària, l'extensió de la malaltia a Espanya fa necessari i urgent adoptar una sèrie de mesures que impedeixin que s'estengui, alhora que es faciliti el seu control i la lluita en contra. Aquestes mesures s'han d'aplicar durant un breu període, en espera de noves decisions de les autoritats comunitàries sobre això, i de l'evolució de la malaltia.

La Llei 8/2003, de 24 d'abril, de sanitat animal, a l'article 8.1 disposa que per prevenir la difusió en el territori nacional de malalties dels animals de declaració obligatòria que preveuen el Codi zoosanitari internacional de l'Oficina Internacional d'Epizooties o la normativa nacional o comunitària, especialment de les malalties d'alta difusió, o per prevenir que s'estenguin en cas que hi hagi casos sospitosos o confirmats o de greu risc sanitari, l'Administració General de l'Estat pot adoptar, entre altres mesures, la prohibició cautelar del moviment i transport d'animals i productes d'origen animal o subproductes d'explotació, en una zona o territori determinats o en tot el territori nacional, la prohibició cautelar que aquells